

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141

Листопад

10

November

1970

Галина Кальченко:

Ольга Кобилянська

НАШЕ ЖИТТЯ

P. XXVII. ЛИСТОПАД Ч. 10

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня
 Редакційна Комітетія — Лілія Бурачинська, Рута Галбей, д-р Наталя Іщук, Олена Лотоцька, Уляна Любович, Марія Одержинська, Ірина Пеленська, Марта Гарнавська, Наталя Чапленко.

Листування й передплату висилати на адресу:

4936 N. 13th St.
 Philadelphia, Pa. 19141
 Tel. DA 4-7304

Річна передплата в США і Канаді від січня 1970 \$6.00
 Піврічна передплата \$3.00
 Річна передплата в Англії 1¼ ф. ст.
 Річна передплата в Австралії 4 а. д.
 Річна передплата у Франції 15 н. фр.
 Річна передплата в Німеччині 12 н. м.
 Річна передплата в Бельгії 150 б. фр.
 В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.
 Поодинокі число 60 центів

Зміст:

Л. Костенко: *
 Поважні зусилля
 І. Руснак: До нашого змагу
 О. Сулима-Бойко: З духового життя в Україні
 М. Струтинська: Відхід
 Л. Бурачинська: О. Пчілка як редакторка
 Д. Біл: З тенісових змагань на Союзівці
 М. Євсєвська: Про наше звітування
 Л. Буря: Поєднання сил
 Д-р З. Ясінчук-Гріффо: Пілклі і їх наслідки
 З нашої куховарської книжки
 М. Ф.: Нечемний Орест
 Забілів від снігу гай
 Я. Вір: Пригода Марти
 Р. Завздович: День подарунків
 О. Пчілка: П'ять братів
 Г. П.: Тихе і дзвінке
 С. Парфанович: До Каліфорнії!
 New Case of Misinformation
 P. Oleksiw: The Parental Role
 Ukrainian Recipes

На обгортці:

Світлина на обгортці представляє погруддя Ольги Кобилянської у виконанні скульпторки Галини Кальченко. Скульптура виконана в 1963 р. з нагоди 100-річчя народин письменниці. Матеріал скульптури — мармур.

OUR LIFE

VOL. XXVII. NOVEMBER No. 10

Edited by Editorial Board
 Monthly publication except August,
 of the Ukrainian National Women's

League of America, Inc.
 4936 N. 13th St.
 Philadelphia, Pa. 19141
 Tel. DA 4-7304

Subscription in the United States of America \$6.00 per year, half year \$3.00. Subscription in Canada \$6.00 per year, half year \$3.00. Subscription in England 1½ pound sterling per year. Subscription in Australia 4 Austr. dollars per year. Subscription in France 10 n. fr. per year.

Entered as second class matter July 8, 1944, at the Post Office at Philadelphia, Penna. under the Act of March 3, 1879.
 Single Copy 60 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
 245 Wigman Rd.
 Bilborough Estate
 Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
 49 Linden Gardens
 Notting Hill Gate
 London W. 2

АВСТРАЛІЯ:

"Library & Book Supply"
 16a Prospect St.
 Glenroy, W9, Victoria
 Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovych
 c/o No. 7 387 93 de Paris
 26. rue de Torcy
 Paris 18-e
 France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband

Haus der Begegnung
 8 Muenchen 5
 Rumfordstr. 21

On the Front Page:

H. Kalchenko: O. Kobylanska

На терені США

7. листопада — Конференція Культ.-Освітніх Референток — Окр. Рада США в Ньюарку
 15. листопада — День Подяки — 48 Відділ США у Філядельфії
 22. листопада — Міжклубна Виховна Конференція — Окр. Рада США в Нью Йорку.
 4. грудня — Виставка ікон св. Ольги — Окр. Рада США у Філядельфії
 12. грудня — Ювілей 30-ліття — Окр. Рада США в Нью Йорку
 12. грудня — Андріївський Вечір — 10 Відділ США у Філядельфії

КРІЗЬ НОВІ ФІЛЬМИ

Огляд фільмів, що тут подаємо, оснований на списку виховного журналу „Перенс“. Усі подані фільми — відповідні для дітей.

М. Л. КІНГ — King, A Filmed Record. — Фільмовий перегляд від Монтгомері до Мемфісу. Цей документальний фільм змальовує життя і подвиг д-ра Мартіна Людера Кінга, що був подвижником мирного здобування прав для муринів.

ВДАЧА П. СОВМСА — The Mind of Mr. Soames. — Тут сфільмований науковий експеримент. Два вчені сперечаються над вислідом операції мозку, що припинила дитину у розвитку.

ЯСНОГО ДНЯ БАЧИТЕ ДАЛЕКО — On A Clear Day You Can See Forever. — Ця музична комедія презентує знов Барбару Стрейзанд і Івеса Монтана.

ПАТТОН, ШАНА БУНТІВНИКОВІ — Patton, A Salute To a Rebel. — Вміло сфільмований життєпис відомого генерала. Грає Джордж Скот.

ДО ХІ. ЛІТ. КОНКУРСУ СФУЖО

Повідомляємо учасниць ХІ. Літературного Конкурсу СФУЖО, що внаслідок захворіння одного члена Жюрі не було можливо відбутися вирішального засідання до хвилини друкування цього числа. Маємо надію, що всю відбудеться в найближчому часі і вислід його зможемо проголосити в черговому числі.

КОМІТЕТ ЛІТ. НАГОРОДИ

Збірники для дітей
 СНІГОВА БАБА

Упорядкувала Марія Юркевич
 — Ціна по 50 цт. кожен —

ПОВАЖНІ ЗУСИЛЛЯ

Живемо в часі великих перемін. Кожен день приносить щось нового й не раз уповні суперечливого. Нелегко в тому визнатися, але треба вміти визбирати в ньому суттєве, непроминальне для нас, для нашої справи.

Вістка про погляд кардинала Євгена Тіссеранза на справу українського Патріярхату, а головне — на наше національне наймення, могла приголомшити українську людину. Слушно зауважила „Свобода“, подаючи цю вістку, що людина такого знання і такого становища в церковній ієрархії впала тут жертвою „мрякобісся лжеісторії і лженауки“. Одначе, яка тут не була б причина, — факт остається фактом. Можна припускати, що такий погляд поширений у кругах вищої католицької ієрархії, з якою цей достойник пов'язаний.

Як це не прикро було нам почути, то це все ж таки піддає нам розв'язку чи унапрявлення. Коли „лжеісторія і лженаука“ так міцно засіли в способі думання однієї чи другої наукової системи чи одиниці, тоді це для нас стає засхотою підтримувати справжню науку й її заходи. Найближча нам тут Енциклопедія Українознавства, що її 2-ий том англ. мовою вже появился, а українська гаслова продовжується. Ми усвідомили собі те в часі ювілейної подорожі проф. Володимира Кубійовича й відповідно підтримали нашими датками цей науковий осяг.

Другим таким здобутком є Катедра Української Історії й Літератури при Гарвардському університеті. Незабаром завершиться три роки її праці й зусиль. До її осягів належать три докторські кандидати, розбудова спеціальної бібліотеки з цінними надбаннями та власним бібліотекарем, плян наукових видань, що з них перше вже появился і запланований журнал „Рецензія“. У пляні розбудови цього наукового осередку розпочалась тепер збіркова акція для уфундування другої катедри, що була намічена вже давніше.

Крізь нашу пресу перейшла вістка про програму студій національних проблем у ССРСР, що має бути започаткована при Колумбійському університеті. Директор нової програми д-р Аллворт ствердив, що ця ділянка була досі недоцінена в ЗСА, а тепер треба розглянути вплив і значення національних рухів і їх спротиву режимові. До програми включено видатних учених і по-дипломових студентів.

Отже, як бачимо, йдуть поважні зусилля наукових установ — насвітлити змагання нашого народу. В деяких із них потрібно нашої співдії у формі пожертв і ми напевне їх дамо. Тим більше, що й жіночі наукові сили включені в це змагання.

С. Гебус-Баранецька:
S. Gebus-Baranetska:

Обороги
Hay Stack

Ліна Костенко

На схилах, трав'янистих і вологих,
кострище розіклали вівчарі.
І падав дим на стомлені дороги.
І зник в туманах тільки на зорі.
Тоді торкнувся хлопець до флюяри.
Теплом війнуло від малих ягнят.
І по-чаклунськи, наче воском ярим,
хтось вилив сонце в небозвід Карпат.

Із збірки „Проміння землі“

З Головної Управи СУА

До нашого змагу

Як читачки Нашого Життя пригадують собі, Рочестерська Округа перевела між своїми Відділами змаг за приєднання членства. Проголошення вислуду змагу відбулося на Окружному З'їзді в Ютіці, Н. Й. 11. квітня ц. р. і 47 Відділ ім. Лесі Українки в Рочестері зайняв перше місце, приєднавши 20 нових членок. Це було найбільше число, що якийнебудь Відділ до тепер осягнув. (Не беру до уваги новозаснованих Відділів, що зразу приводять у дію цілу групу жінок).

Оце й стало причиною, що редакція Нашого Життя звернулася до нас із запитом про методу приєднання. Як організаційна референтка Окружної Ради, а рівночасно членка 47 Відділу СУА хочу тут поділитися з читачками, як ми приступали до цієї праці.

Вже на початку 1969 р. в порозумінні з головою п-ні М. Крамарчук і організаційною референткою п-ні А. Єйною ми вибрали Комісію для впорядкування нашого членства і розглянення можливостей приєднання нових членок. Заки Комісія зішлася до дальшого діяння я дістала інструкцію програмової референтки Централі СУА п-ні Рожанковської, яку я розіслала по Відділах Округи, а на місці ми рішили використати ті її напрямні, що надавалися на наш терен.

1. Ми вибрали клич кампанії „Кожна українка в українській жіночій організації“.

2. Зладили список, а потім картотеку жінок, які досі не були членками якоїнебудь жіночої організації, а про яких ми знали.

3. Постановили включити в кампанію жінок середнього і старшого віку. Від старшого жіноцтва (65 р. і старших) не вимагати вплата вкладки.

4. Зверталися до жіноцтва особисто.

5. Назначили реченець двох тижнів на ту ціль.

Цей плян Комісії предложено на засіданні Управи Відділу, яка це одобрила. Членки Управи зголошилися до помочі нашій Комісії і розібрали поміж себе картотеку з прізвищами і телефонами осіб, що ми бажали приєднати. За два тижні ми мали 20 членок, а опісля прибуло ще три. В тому дві старші жінки понад 70 р., які не платять вкладки, але приходять на всі ширші сходини.

На Окружному З'їзді ми побачили, що вказівки Централі СУА нам допомогли, бо інші Відділи не взорувалися на інструкції, тому і не мали бажаних вислідів.

Приєднати членок — це одна ділянка праці кожного Відділу, але вміти їх зацікавити — це знов інша справа. Тут до праці стали пані з культурно-освітнього реферату п.п. М. Приймак і І. Юрків. Вони дбають, щоб кожні ширші сходини були цікаві з доповідями, прозірками, чи практичними показами. Дружня атмосфера допомагає всім брати участь у дискусіях, які звичайно ще продовжуються при каві та купованому печиві. Присутні платять за каву (10 — 25 ц.) і це покриває наші видатки тієї перекуски.

Велика жертвенність членок при збірках на Фонд „Мати і Дитина“, „Церква в потребі“, наглої потре-

Вже наближається реченець

2-го Наукового Конкурсу

на

історичну працю

З ФОНДУ ІМ. ЛЕСІ І ПЕТРА КОВАЛЕВИХ

Темою може бути якийнебудь відтинок історії України з позитивним державницьким навітленням. Наукове Жюрі у складі проф. Олександр Оглоблин, голова, д-р Григор Лужницький і Дмитро Левчук, члени, провівши оцінку надісланих творів (щонайменше 100 ст. машинопису), признає одну нагороду у висоті 400 дол.

Реченець Конкурсу — 31. грудня 1970 р.

Твори надсилати у 3-ох примірниках на адресу Централі СУА.

ПОЖЕРТВИ ДЛЯ МУЗЕЮ

В останньому часі прибули цінні вироби нар. мистецтва для Музею Нар. Творчости СУА в Нью Йорку.

П-ні Юлія Бубела, членка 1 Відділу СУА в Нью Йорку, подарувала скатерку з льняного полотна, вишивану хрестиками, роботи Марії Лукомської з с. Давидів біля Львова і рушник із льняного полотна, вишиваний хрестиками того самого виконання.

П-ні Марія Білосор із Муреставну, Н. Дж., подарувала тканий жіночий завій із с. Корнича на Покутті. Це вже друга її пожертва того роду.

П-на Анна Гореча з Нью Йорку подарувала серветку на льняному полотні, вишиваному буковинським узором.

За це складаємо всім щиро подяку!

би чи потерпілим від землетрусу вказує, що Союзянки розуміють завдання нашої організації і співпрацюють у всіх ділянках нашої праці, за що Управа Відділу є їм щиро вдячна.

Закликаю інші Відділи ще раз розглянути можливості приєднання нових членок, бо в кожному місті є ще багато жінок, що не належать до якоїнебудь жіночої організації.

Ірина Руснак

Орг. Реф. Окружної Ради
у Рочестері, Н. Й.

Увага! Організаційні референтки!

Настали листопад і грудень — місяці нашої організаційної роботи. Тому звертаюся до вас із пригадкою і проханням — посилити працю для росту нашої організації. Про спосіб закладання нових Відділів і приєднання членок уже було багато написано. Завжди треба починати від збирання адрес, а потім мусите вирішити, як найкраще поступати на Вашому терені. Це вже останній листопад перед Конвенцією! То ж доложіть усіх зусиль, щоб виконати свій обов'язок.

Старайтеся притягнути до помочі кожному членку, а напевне будете мати гарний успіх!

Ірина Левицька
Орг. референтка Гол. Управи

З духового життя в Україні

Тягар тоталітарного гноблення відчувається на українських землях гостріше, як у Росії, наша бо батьківщина позначена і тепер виразними рисами колонії.

Не легко даються ці роки українським інтелігенткам і вчителькам, канцеляристам, жінкам науки, літератури, мистецтва. Норми непосильних службових приписів, обов'язкова громадська праця та неминуча домашня — настільки разючі, що навіть офіційна влада чує себе винуваною перед жіноцтвом. Міністер побутового обслуговування населення УРСР Лев Шпаковський, посилаючи привітання українкам до свята 8 березня у 1967 р., підкреслив буквально так: „Полегшити побут наших жінок — почесне завдання служби сервісу. Цього року ми збільшимо обсяг послуг на кожного мешканця. 750 нових майстерень та приймальних пунктів працюватиме у містах і селищах, 2,200 — на селі ... Комбінати з широким обсягом побутових послуг будуть у кожному районному центрі республіки. Покищо ми в боргу перед трудівницями. У той ювілейний рік зробимо все, щоб значною мірою сплатити цей борг, поліпшити службу побуту“.

(„Рад. Жінка“ ч. 3, 1967).

Помимо того невдоволення й апатія серед жіноцтва повні. Це виявляється в тому, що жінки вже не хочуть йти на якінебудь доповіді. Вони знають, що це політичне оброблення й улесливе заманювання нездійснимим покращенням. Тому постав т.зв. „Вогник для жінок“. Це нова форма проведення громадської роботи, що виникла за ініціативою жіночих рад. Активістки збирають жіноцтво для культурної розваги. Штучно влаштований червоний вогник (якась пародія кімнатної маленької ватри) у напівтемнім приміщенні з завісками, квітами, картинами, килимами створює романтичну атмосферу. На святково застелених столах вази, тарілочки, перекуса, прибори. Тут же влаштовують персоніфікацію сонця у вигляді малюнку, на якому напис: „Хай

завжди буде сонце!“ Це — символ абстрактного щастя.

Причепурені, зачесані на модерний лад, жінки одержують при вступі від аранжерів вечора емблему „вогника“ — білі квіти, що їх прищіплюють усім учасницям. Але програма починається обов'язково доповіддю політичною, здебільшого на тему „міжнародного становища“. Конкретно оповідається про багатостраждальні народи під капіталістичним ярмом. Звичайно, при тому випинається роля „рідної партії КПСС“, ілюструються „осяги“ Москви та „перемоги“ пролетарських мас під сьайвом кремлівських зірок.

Щойно після такого комуністичного застрику починаються розмови на жіночі теми, наприклад, немов на сміх, обговорюють питання як добре одягатися, щоб бути елегатною, якими способами користуватися, щоб зберігати приємний вигляд обличчя та зберегти його від постаріння. І, о Боже, яким способом затримати ніжність рук, красиві коси, чим чистити ляковані черевички? До того всього демонструється показ мод і різних

аксесуарів косметики. Практикують і запити, як приймати гостей, як писати різні листи і т.ін. Для різноманітності програми вечора не забуто й про пісенний репертуар під акомпаніємент гармошки або гітари.

Як бачимо, така хитра метода говорить сама за себе. Це ж намагання партії контрабандно нав'язати жінкам свій ідеологічний вантаж, щоб протиставити небажаним жіночим сходам, що відбуваються стихійно десь у полі чи на заводі і на яких поволі жевріє незалежна жіноча думка. Цим „жіночим вогником“ партія намагається „колективізувати“ жіноче мислення та створити жінкам „большевицький затишок“, замість родинного, на який немає в нинішніх обставинах ні передумов, ні перспектив. Втомлене безнадійним оптимістично-советським накидуванням політикування, жіноцтво масово виявляє інтерес до специфічно-жіночого: до мод, типів зачісок, до права на жіночу зовнішність. Це переростає в своєрідний жіночий протест і це намагається партія також узяти під свою контролю на отаких „вогни-

Софія Карафа-Корбут:
S. Karafa-Korbut:

Верховинська весна
Spring in the mountains

ках". Советські жіночі журнали присвячують тепер чимало місця модам, але практичне використання цих моделей доступне лиш вибраним, жінкам визначних партійців та комуністам з вищої верстви упривілейованої інтелігенції. Для жіночої маси залишається практично небагато, сама гола мрія. В тій духовій антипартійній емансипації, що відбувається сьогодні в Україні, помітну роль відіграє жінка-українка.

Свіжість і силу патріотичних мотивів відновила в українській літературі поетка Ліна Костенко. У збірці „Мандрівка серця“ читаємо:

Дзвони б'ють на сполох,
Музики грають до танцю,
Бандури будять минуле,
Сурми в майбутнє звуть...
Хай віщі тривожні дзвони,
Веселі троїсті музики,
Бандури і горді сурми
У кожному серці живуть!

Їй належить започаткування руху молодих поетів шестидесятників і на неї впали переслідування, що майже унеможливають їй дальшу творчість. Услід за нею, як колись за Л. Українкою, пішли мужчини. Але вона має й молодих талановитих та сміливих послідовниць як Йовенко, Жиленко й інших.

В нинішній українській літературі серед жінок такий же поділ, як і серед мужчин. Лінію пристосуванства, наприклад, заступає Л. Забашта, що видала збірку „поезій“, заповнену наклепами на національно-визвольну боротьбу.

В недавньому минулому советська влада намагалася підтягнути в літературу окремих колгоспниць і зробити їх своїм рупором. Вони мали бути „втіленням думки мас“, голосом отого штучного фольклору на замовлення, що його низку збірок видано. Типові протеговані колгоспниці в літературі — П. Амброзій, Г. Світлична, Х. Литвиненко, Л. Колесник, Ф. Карпенко, та їх ціла плеяда. Та мода на „щасливих колгоспниць“ не прищепилась. Сьогодні загальна орієнтація на літературну культуру, на талант. Не випадково, що виходять на гору письменниці з високою освітою, зі знан-

ням мов, як от І. Степенко, що робить переклади з мов, Е. Твардега, що перекладає з франц. і китайської. І багато таких у Спілці Рад. Письменників.

В українському малярстві жіноча участь дуже помітна. Малярство в кращих своїх представниках відходить від штучного „соціалістичного реалізму“ з його помпезністю, щасливими масками героїв і портретовиславленням диктаторів. Натомість пробивається увага до українського побуту. Картина В. Барінової „У батьків“ ілюструє замишування вже сучасною колгоспною українською родиною, але з її традиційним гостинним звичаєм і, на жаль, удаваною советською заможністю.

Художниця Г. Небожатко створила дуже цікавий образ „Реставраторка“. Бачимо тут задумане обличчя модерної малярки на тлі старовинної, але якої ж чарівно-прекрасної ікони святого Юрія Переможця. Ця картина символізує й увагу до старовинного іконописного мистецтва ще зі старословянськими написами, до національної минувшини, і відчуття української релігійної містики, яка випромінює із ікони, і з очей художниці.

І на полі історичної науки українська жінка виявляє свою сміливість. Історик О. І. Лугова руйнує закоренілі в советській історіографії тенденції маскувати колоніальний стан України в минулому. Вона пише: „Колоніальна політика російського царизму щодо України розпочалася ще задовго до утвердження капіталізму в Росії. Скориставшись воз'єднанням України з Росією на правах автономії, царизм підступно повів наступ на автономію України“. („Історичн. Журнал“ ч. 3, Київ, 1967). І там же знов: „Політика царського уряду була спрямована якраз на те, щоб стерти насильницьким шляхом всякі національні особливості української нації“. Розуміється її погляди засуджено.

Взагалі до праці українських жінок — учених дуже приглядаються партійні чинники. Щоб встановити пильну контролю над доповідями наших вчених, накидають їм згори різних референтів та до радників. Тому то під остаточним висновком здобутого з'являється колективний підпис.

Менше контролюваною є ділянка народного мистецтва. Свободою рухів позначена праця жінок малярок (Наталія Івашенко, Неоніля Новосад, Павліна Вовченко, Юлія Медяна) на київській фабриці у виготовленні чудових, стилевих українських хусток. Мабуть це тому, що вся продукція йде на експорт, а в Україні ними жінки не втішаються, як і не бачать мальовничих королевських рушників, що ними так захоплена Бельгія.

Відкрито і відважно сказано: ще буде багато „засудів“, арештів, переслідувань саме за українські принципи, але сьогодні вже ясно, що українська жінка на хресній путі боротьби за нову духовність буде невідступним товаришем борця — мужчини і внесе свій визначний вклад у скарбницю майбутнього.

НАРАДА ПРЕДСТАВНИКІВ УКРАЇНСЬКИХ МУЗЕЇВ

Дня 19. вересня ц. р. відбулась в Укр. Інституті Америки в Нью Йорку нарада представників українських Музеїв. Ініціативу до того дав Український Інститут Америки і Музей Української Нар. Творчости США. В нараді взяли участь представники Дієцезального Музею у Стемфорді, Музею Церкви-Пам'ятника в Бавнд Брукі і наших наукових установ УВАН-у й НТШ.

Головною темою наради була проблема скріплення сил і засобів музейної праці. До цього могла б довести Координаційна Рада Українських Музеїв у ЗСА. Створено ініціативний Комітет, що уповноважений скликати З'їзд представників усіх Музеїв ЗСА на 30. січня 1971 р. До тимчасової Управи ввійшли: п. Юліян Ревай, голова, д-р Ю. Ленчик, заступник і п-ні Олександра Різник, секретарка.

Дальшими точками нарад були — внутрішня праця Музеїв, їх фінансова підстава, увага для приватних збірок і взаємини з американськими музеями. Зокрема постановлено порушувати ці справи в пресі, щоб вони знайшли зрозуміння серед нашого загалу.

Приналежність до жіночої організації — це доказ громадської зрілості кожної жінки.

В і д х і д

Етюд, нагороджений на X. Літ. Конкурсі СФУЖО

— Ти чуєш, як гудуть автома-
шини? Як вони тікають?

— Вони тікали вже раз і повер-
нулися. Досі стріляють по вікнах.

— Що вони зробили з тобою, у
тій в'язниці? Навіть тепер, коли
вони відходять, коли перед нами
нове життя...

— Вони саме тому й звільнили
мене, що переді мною нема вже
життя. Але, воно перед тобою. Я
не хочу, щоб ти марно сподівала-
ся. Тобі треба буде жити в цьому
світі.

— Не так, не так! Ми обоє жи-
тимемо — і не в цьому світі. Він
відходить, відходить. І ми знову
ходитимемо вільно вулицями й ди-
витися на небо. Знову!

— Тихше! Я чую, що перед бу-
динком спинилася автомашина.
Глянь у щілину.

— Вони приїхали, ті, з першо-
го... Усі троє. З великим пакун-
ком. Уже відчиняють браму.

— Значить, повернулися.

— Вони приїхали за речами.

— З великим пакунком, ти ка-
зала?

— О, я знаю: там, напевне, па-
пір, мотузки — забрати речі.
Вранці вони виїхали з одною валі-
зою. Дати тобі ліки?

— Ні, ще не треба.

— Чуєш їхні кроки, як вони бі-
гають сюди й туди, як поспіша-
ють зібратися з усім?

Тепер уже луснули двері. Схо-
дять. Тихше!

— Вийшли усі троє. Ідуть до
авта.

— Що в руках?

— Вони... вони не несуть нічо-
го.

— Жадної валізи? Жадного па-
кунка?

— Пакунок, ага? Чому вони за-
лишили пакунок?... Поїхали.

— Покинь те вікно. Тобі треба
прилягти. Ти не спала багато но-
чей.

— Спати?! Спати тепер, коли

вони... коли вони, може, залиши-
ли там бомбу, що має вибухну-
ти?! Коли це, може, останні хви-
лини життя?!

— Ходи сюди, до мене. Тут, на
підлозі, твій плед і твоя подушка.
Приляж трохи.

— Ти говориш до мене, як до
дитини. Бо ти думаєш те саме, що
я. І тобі мене шкода. Ні, ні! Я не
хочу вмирати! Чуєш?! Я не хочу
вмирати!

— Бачиш, як погано, коли ти
піддаєшся рожевим настроям. По-
тім, ти непотрібно попадаєш у роз-
пуку. Нічого не сталося — усе,
як було. Недавно тобі й не снилося
про їх відхід. А може вони й
справді відходять. Можливо.

— Ти кажеш так тепер, але ти
не віриш. Бо ти не віриш у власне
життя. Може тобі навіть бажана
така смерть. Тут же, зразу. О!!!

— Смерть тут ні при чому. Во-
ни повернуться — і ти будеш му-
читись далі. Або ж, як ти думала
ще перед хвилиною, вони не по-
вернуться — і ти дихатимеш віль-
ніше. От і все.

— Ти... ти не віриш у бомбу?

— Бомба — нісенітниця. Вони
могли б були покінчити з нами
куди простіше. Та так, це моє пле-
че. Найшла подушку?

— Ти відвертаєш мою увагу
дрібницями, щоб я не думала про
нашу загибель.

— Ця дрібниця — есенційна. Ти
не видержиш без відпочинку. То-
бі треба заснути.

— Тебе дратує мій жах перед
смертю, бо ти не віриш у власне
життя.

— Хто каже про смерть? Про
твою смерть? Тобі треба сил для
життя.

— Чи... чи ти можеш присягну-
тися мені, що не віриш у бомбу?
Можеш?

— Я можу присягнутися тобі
не тільки в тому, що не вірю: я
присягаюся тобі, що там нема
жадної бомби. Ну?

— Коли ти присягнувся, я вірю
тобі. Я завжди вірила тобі, на-
віть без присяги. А тепер, від ко-
ли ти повернувся з в'язниці...

— Від коли я повернувся з в'яз-
ниці?...

— ...твої слова стали важкі, як
камінь.

— Це тому, що правда має свою
питому вагу, мила вона нам, чи не-
мила.

— Ти не говорив так раніше.

— Раніше я не знав нічого про
правду.

— Про яку правду ти говориш?

— З великої букви. Про Бога,
якщо хочеш докладно знати.

— Про Бога?! Ти — раціоналіст
і ліберал?

— Коли ми стоїмо довго перед
великою брамою, нас, часом, осяє
світло з того боку. І — Бог прий-
няв мене: зі мною сидів священник.
За чим ти шукаєш? Що ти робиш?

— Я поцілувала твою руку.

— І чого ти плачеш?

— Може, з сорому. За мою іс-
теріку, за мій жах перед смертю.
А може, я плачу з радости.

— Розумію. Тебе завжди болі-
ло...

— Не тільки боліло! Я занадто
вірила у твій розум, щоб зберегти
ненарушеною віру в Бога, в яко-
го ти не вірив.

— Я мав сказати тобі, поки ві-
дійду, по-християнськи. Ні, ти не
мусиш починати плакати наново.
Тепер тобі навіть не личить, прав-
да? Коли ми обидвоє зрозуміли.

— Ти довго не брав пілюль. У
тебе не болить?

— Так, дай мені. Вода? Дякую.
А тепер — ти ляжеш і заснеш.

— Ми маємо ще дуже багато
говорити. Про тебе. Про те, що ти
не мушиш... Я... я дуже охляла. По-
тім...

За вікнами — одностайний гул
автомашин.

Кінець

XVI Конвенція С У А — 21-23 травня 1971

Л. Бурчинська

Олена Пчілка як редакторка

Олена Пчілка

Ukrainian women are commemorating the 40th anniversary of the death of Olena Ptchilka, noted writer and journalist

У багатогранній праці Олени Пчілки редагування тижневика „Рідний Край“ займає чільне місце. Коли він став виходити в 1906 році Олена Пчілка вже була зрілою людиною і мала за собою численні осяги, як письменниця й громадська діячка. Тому її зворот у журналістику був новим етапом у її інтелектуальному шляху. Цьому сприяла тодішня політична ситуація; по революції 1905 р. настала легша атмосфера для української роботи й можна було сподіватись, що українські народні маси радо приймуть друковане слово. До того Олена Пчілка в літературі уже сказала своє слово й молоде літературне покоління, а між ними й її дочка Леся змагали до іншого вияву. Тому служіння народів своїм пером у пресі було знов почесним, ба й піонерським завданням. Воно потягнуло до себе невтомну працівницю, в якій завжди жив громадський інстинкт.

Восени 1905 р. зародилась думка видавання українського тижневика. Ясно, що дозвіл на те треба було добути в Петербурзі. Для цього намічено делегацію від українського громадянства. Поїхали — Ілля Шраг, як представник

Чернігівщини, Володимир Науменко, від Київщини, Микола Дмитрієв, від Полтавщини, а Олена Пчілка від Волині. Дозвіл одержали не зразу, але трохи згодом. Тому що редагування тижневика доручено Дмитрієву, „Рідний Край“ став виходити в Полтаві. Але тому що Дмитрієву його адвокатська канцелярія не давала багато часу на редакційну роботу, він дуже скоро запросив Олену Пчілку до співпраці. Вона жила тоді в Києві і якийсь час їздила в тій справі до Полтави. Але це було незручно й невигідно. Отже влітку 1908 р. „Рідний Край“ переїхав до Києва.

Не маємо змоги розглянути редакторської праці Олени Пчілки докладніше. Для цього треба би всіх дев'ять річників часопису „Рідний Край“, що спершу виходив як тижневик, а потім як місячник. А нам пошастило — по довгих заходах — роздобути всього два числа з 1908 р. Та всеж огляд їх дасть певний погляд на характер цього часопису і ролю редактора в ньому.

Вигляд часопису безпретенсійний, із написом, обведеним вишивковим орнаментом. Перша й остання сторінки вміщували оголошення, отже на текст залишалось 14 ст. Склад ішов двома шпальтами і в розподілі матеріалу не було якогось твердого пляну, окрім того, що негайно після передової ішли дрібні вісті. Слідувала центральна стаття, а шойно тоді література. Закінчувалось воно бібліографією й дописами з місць. Все це тут і там пересипане віршами.

Оце висунення ділового матеріалу на перший плян робило часопис виразно громадським. Цей відгук на біжучі справи колишньої російської імперії з виразним натиском на Україну, був власне тим моментом, що розворушував український загаль. І хоч для цього властиво служив краще щоденник „Рада“, проте тижневик завжди має своє оправдання поруч щоденника, осягаючи іншу публіку й навітлюючи інакше події. Та й у навітленні редактор-

ки Рідного Краю воно напевне інакше представлялося.

Це особливо виразне у передовій і дрібних вістях. Її негодування з приводу недіяльності депутатів Думи має свій окремий темпераментний вираз. Згадуючи заяву 37 українських депутатів про потребу заведення української мови в початкових школах, вона не вдоволяється тим, а дотепно лає проф. І. Лучицького за те, що від його „слова українського ніхто не чув“... Теж саме з розподілом земель на „хутори“, що його започаткував Крестянський Банк. Ця передова рясно пересипана дотепними заввагами, що дошкульно вдаряють по бюрократизмі „землеустроительної комісії“.

Перу редакторки належить також огляд книжок. Це популярно написаний доброзичливий розгляд даного видання, як повинен у такому тижневику бути. Одна з центральних статей мабуть також її пера, хоч підписана псевдом. Реферування археологічного з'їзду в Чернігові з поминенням українських учених обурило український загаль. А редакторку в додатку ще й те, що помимо цієї постанови кілька видатних учених взяло в ньому участь. Ой, дісталося академікові Перетцові „на горіхи“!

Дуже цікава частина — це дописи з місць. Не тільки тому, що події того часу мають для сьогоденного читача особливий інтерес. Наприклад у дописі з Гуляйполя описано, як „чорні“ селяни на „сході“ закричали „білих“, коли річ зайшла про обнову школи. Знаменне для майбутньої ролі Гуляйполя в наших визвольних змаганнях! Але цікаві вони й тому, що виказують контакт часопису з провінцією. Такий допис мусів написати місцевий кореспондент і про них редакторка напевне дбала.

Найменше цікава літературна частина. Напевне Олена Пчілка розуміла значення її, але ж у популярному тижневику вона не могла містити світлих літературних імен. Її заслугою є те, що ця частина взагалі була і що теж бу-

ла популярною, достосовуючись до характеру часопису. Для прикладу подамо, що в двох згаданих числах був переклад новелі Мопасана „Намісто“ зладжений Оленою Пчілкою, та комедія А. Кащенко „По закону“. Ще треба згадати вірші П. Сурожського і Вероніки Морозівни з виразними прикметами початківців.

Отже з цього огляду видно, що „Рідний Край“ був призначений для широкого читача з гострим відчуттям дійсності, який твердо стояв на українському ґрунті. Він не відбивав партійно-політичних спорів ані не передавав напруги політичної боротьби. Але вперто й послідовно справляв ниву національної свідомости в широкій масі, виробляючи в неї національну гордість і чесність.

Окремо ще кілька слів про стиль Олени Пчілки. Про її літературну творчість уже було багато написано, а в ч. 8 Вітчизни 1963 її названо навіть „першою українською поетесою“. Відоме також її новаторство в збагаченні української мови, що їй і М. Старицькому принесло наймення „ковалів“. Але йдеться тут про її журналістичне перо, що в 9 річниках Рідного Краю знайшло свій повний вираз.

Писання Олени Пчілки легко зрозуміле й доступне. При тому воно вибагливе своїм висловом, порівняннями, зворотами а навіть приємно картинне. Попри весь темперамент, із яким вона хвилюється, обурюється, і картає, є в її підході щось глибоко материнського, що з достоїнстю обмежує її гнів. Тому й можна вважати її стиль таки „жіночим“ у найкращому змислі того слова.

Зате ширше можемо спинитись над технічними умовами редакційної роботи. Завдяки відомостям, що їх передала нам наймолодша дочка Олени Пчілки Изидора Борисова, можна з'ясувати собі деякі подробиці та встановити методи редакційної роботи.

Редакцію „Рідного Краю“ Олена Пчілка примістила у своєму помешканні при Марііно-Благовіщенській вулиці. Там відведено найбільшу кімнату (колишню вітальню) на технічну роботу (склад числа, експедицію тощо),

а саму редакційну роботу Олена Пчілка провадила у своїй власній кімнаті. Там стояв великий письмовий стіл, при якому писала й приймала відвідувачів. Там стояв ще один стіл, шафи з книжками, етажерка на газети. На стінах портрети Т. Шевченка, І. Котляревського, група з відслонення пам'ятника його у Полтаві й група з першої вистави Різдвяної ночі Лисенка. Окрім того були ще краєвиди.

Редакторська праця займала багато часу в Олені Пчілки. Писати доводилось їй багато, особливо перед випуском числа. Тому не можна сказати, щоб для писання був для неї певний встановлений час, а працювала вона, коли треба було, в кожній порі дня. Багато часу проводила також у друкарні, особливо тоді, коли підготовлялось число.

Та в цій роботі Олена Пчілка мала й помічників. Секретарем редакції був спочатку Василь Шерстюк, а потім Федір Петруненко і Ясинський. Один і другий були віддані цій справі люди, що щиро віддавали їй своє знання і сили. Петруненко — це була дуже скромна людина, що самоосвітою здобула велике знання. Походив із с. Шостка в Чернігівщині. Секретарі вели адміністрацію, розплачувались за друк, робили експедицію. Нераз доводилось їм переписувати нечиткі рукописи, щоб складачам було легше набирати.

Окрім того при редакції був ще сторож, що переїхав із нею з Полтави. На ім'я Зот, літній дядько, що жив у дворі. Він робив усяку допоміжну роботу, відносив, приносив чи возив газету на пошту.

Великої уваги вимагали кліші. У „Рідному Краю“ їх майже не було, але в „Молодій Україні“ мусіли бути, бо ж дитячий журнал вимагає рисунків. До того Олена Пчілка дуже дбала про українську орнаментіку, отже вживала в дитячому журналі українських заставок, тощо. А кліші були коштовні й вимагали дбайливої перехови.

Окрім цих постійних працівників „Рідний Край“ мав широке коло співробітників. Це були відомі тодішні громадські діячі, одностудійці Олени Пчілки. Їх було небагато, бо редакторка „Рідного Краю“, як

Делегація українців до Петербургу в 1905 р. у справі дозволу на пресове видання:

Сидять зліва на право: Ілля Шраг, Володимир Науменко, Олена Пчілка. Стоїть: Микола Дмитрієв.

In 1905 a group of Ukrainian leaders achieved a permit for an Ukrainian publication

відомо, стояла осторонь соціалістичного руху, що охопив тодішню молодь та декого з-поміж старшого громадянства. Але „Рідний Край“ знаходив відгук серед читачів і відтіля приходили дописи й літературні спроби.

З-поміж більш відомих співробітників можна назвати Ореста й Модеста Левицьких. Праця д-ра Немоловського про орендарів, що винаймали від дідачів українські церкви, викликала було полеміку в тодішній пресі. Олена Пчілка мусіла покликатись на історичний факт, у чому допоміг їй Орест Левицький завіренним виписом із давніх архівних документів.

Одним із „провінційних“ співробітників був Микола Гоголь з-під Житомиру на Волині. Він писав доволі талановиті новелі й оповідання й не треба казати, як Олена Пчілка всяко підтримувала його в творчості. Звичайно такі співробітники з часом навідувались до редакції і тоді встановлювались особисті взаємини з ними. З Миколою Гоголем пов'язаний комічний епізод. Він приїхав із малим синком. Під час розмови батька з редакторкою вона завважила, що

хлопчина уважно стежить за нею, а з часом і близько та ще й збоку приглядається. Коли це спостеріг батько і спитав дитину, що її так цікавить, почув, що ця пані — бджілка, отже він хотів би побачити, які то в неї крильця!

Також можна згадати іншого співробітника „Рідного Краю“ — Федора Петруненка. В альманаху Арго (молодих поетів) були його вірші. Олена Пчілка спершу виправляла його вірші, а потім коли він став секретарем редакції, вже сам консультувався з нею.

Інші співробітники були тоді мало відомі, але пізніше добились розголосу. Одним із таких був Грицько Чупринка, пізніше відомий поет, що трагічно загинув із большевицької руки. Це був гордий і цікавий юнак, що часто надував редакцію. Як відомо, Олена Пчілка дуже дбала про цей літературний доріст і присвячувала розмовам із цими молодими талантами багато часу й уваги. Хоч у своїх писаннях вони стояли на інших літературних позиціях, проте вона вміла ці їх шукання шанувати.

Із Грицьком Чупринкою була та біда, що він любив заглядати до чарки та й взагалі завжди був без грошей. Гонорару, що одержував за свої вірші, йому ніколи не вистачало на довше, як на день-два. Цікаве те, що він заходив до редакції не тільки тоді, коли грошей було потрібно, але й тоді, коли був підохочений, та щось йому „мулило душу“. Одного такого приходу він став нахвалятися, як то він та його ровесники „поскидають із Олімпу всіх старих кумирів, як Олена Пчілка та Старицький...“ Олена Пчілка лиш спокійно притакувала цим його нешкідливим погрозам. — Що ж, скидайте, відповіла вона — тільки поставте когось, щоб там порожнечі не було...

Свій перший вірш помістив у „Рідному Краю“ також Павло Тичина. Це був скромний, стриманий юнак, що жив у Києві. Він теж відвідував редакцію „Рідного Краю“ й Олені Пчілці сподобався. Та ніхто не сподівався такого розквіту його таланту та й дальшого його шляху. Його Олена Пчілка теж піддержувала в писанні, як інших

молодих співробітників. Її вказівки він приймав до уваги.

До цих співробітників належала також поетка Олена Журлива. Вона жила в Києві і теж часто заходила до редакції.

Часопис друкувався на Костьольній вул. Звідтіля по видрукуванні привозили його до помешкання редакції, де робилась експедиція. Секретар редакції приготовляв усе потрібне й до експедиції запрягав усякі помічні сили: була нею часто й дочка Олени Пчілки. Пам'ятає, що часопис пакували в бандерольки й адресували ручно. Дуже багато примірників ішло до Канади: „Молодої України“ навіть більше, як до передплатників в Україні. Цьому не можна було дивуватись: у тому часі знов розгулялась реакція й люди боялись одержувати на своє прізвище українську газету. Часто виписували її до відібрання на пошти або на чуже прізвище. Це й відбивалось на фінансовому стані видавництва, до часопису треба було докладаати.

У 1913 р. Олена Пчілка переїхала до Гадяча. Редакцію переїзв Ф. Петруненка і сам теж переїхав туди жити. Самій одній їй важко було жити в Києві, коли всі діти вже були на своєму. А в Гадячі стара Драгоманівська садиба пустувала, близько був також Зелений Гай.

Та часопису Олена Пчілка не занехала. Він виходив уже місячником, отже можна було матеріал надсилати. Правда, з Гадяча це йшло значно трудніше. Співробітники не додержували слова, контакт із ними був трудніший. У Києві був центр нашого життя, вістки скоріш доходили. Часопис друкувався далі в Києві, лиш для укладання числа Олена Пчілка приїжджала. Та й недовго довелося видавати його в такий спосіб. Грянула війна і царська влада припинила всі українські видання.

БАЗАР ІЗ КОРОВАЄМ

Покази весільного печива, проведені в Нью Йорку і Філадельфії, викликали велике зацікавлення. Членки, що пам'ятають це обрядове печиво ще з краю, почали виконувати його. І так на Базарі 88 Відділу США у Філадельфії, що відбувся 26. і 27. вересня 1970 р., пишався гарний коро-

НОВІ ВИДАННЯ

Ліна Костенко: Поезії. Упорядкував Осип Зінкевич. Укр. В-во Смолоскип ім. В. Симоненка, 1969. Обкладинка Ореста Поліщука. Ст. 358.

В одному томі дістали ми неабиякий подарунок — вибір із цілої дотеперішньої творчості Ліни Костенко. Перші її збірки „Проміння землі“ (1957), „Вітрила“ (1953) і „Мандрівка серця“ (1961) — доповнені тут віршами з рр. 1962-69, що появились в різних журналах. У цих творах встає перед нами постать „жниці поденної“, що працює терпляче на неживацій смузї“ нашої літератури. Відчуваємо глибоку правду її поезії, цього „тягару її душі“, яким вона ділиться з нами.

Галя Мазуренко: „Ключі“, вибране. В-во „Світання“, Лондон, 1969. Із передмовою В. Шаєна. Ст. 64.

Авторку знаємо з її спогадових нарисів, що друкувались у нашому журналі. А тут вона подарувала нам свої переживання у віршованій формі. Це ті ж відгуки дитинства (Карасі в 1906 р.), той спалах надії (1916 рік) і той же спогад походу (Залізний хрест). Але все те доповнене „відчуттями і враженнями“ життя і світу. Є в збірці і ряд перекладів, а найважливіше — дві кольорові репродукції картин поетеси. В них теж розгортається її казково-вимріяний світ.

Кость Вагилевич: „Триєдність“, поезії. 1968. З передмовою автора. Обкладинка Е. Козака.

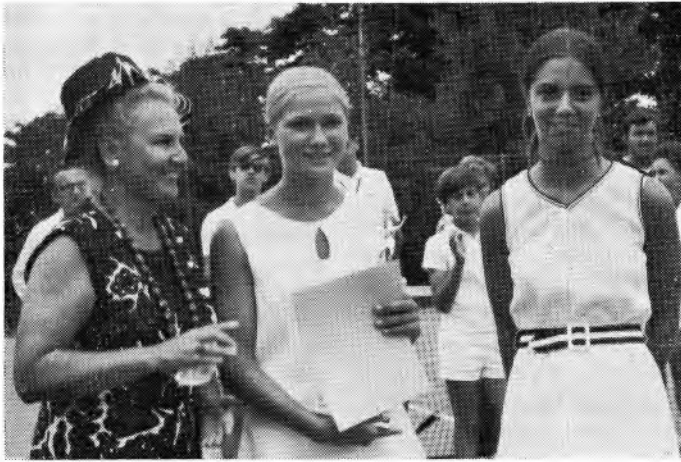
У нас немає традицій релігійної поезії і тому збірка „Триєдність“ не знайшла відгуку в пресі. Але Гуртки Книголюбів, що її прочитали, відчували її, як гимн нашому Творцеві, висловлений у поетичній формі. Це збір пісень про Бога, св. Тройцю, Богоматір та конструктивні елементи людської душі. Лиш „Пісня прозоріння“ і „Пісня про вікопомні зорі“ заторкує інші моменти нашого життя.

Л. Б.

вай із Буковини, що його спекла членка Відділу п-ні Марія Погоріла. Це є доказ, що зрозуміння наших весільних обрядів закріплюється серед нас.

З нашого спорту

З тенісових змагань на Союзівці

П-ні Марія Душник, референтка зв'язків Головної Управи США, з фіналістками тенісу в групі юначок — Анетою Харук (першунка) і Діною Целевич
From left to right: Mrs. Mary Dushnyck and the junior finalists at the tennis tournament Anette Charuk and Diana Celevych

Цьогорічний турнір у тенісі, 15-ий із черги, і пливачські змагання в днях 5 до 8 вересня ц. р. зібрали на Союзівці в Кетскільських горах замітне число дівчат і жінок-змагунк. У тенісових змаганнях брали участь 18 жінок і 5 юначок, до плавання зареєстровано 39. Змагунки з'їхалися з різних міст і клубів: Нью Йорк — КЛК, Бофало — КЛК, Дітройт — Черник, Ньюарк — Чорноморська Січ, Філадельфія — Тризуб, Шикаго — Леви і Пласт, Торонто, Канада — Україна і КЛК, та врешті незорганізовані в групі „Союзівка“. (Чому би наша Мері Душник, яка вже п'ятнадцятий раз брала участь у тенісових змаганнях у групі „Союзівка“, не могла репрезентувати „спортову ланку Союзу України Америки“?).

Рівень у тенісі в порівнянні з минулими роками піднісся, замітна поправа стилю, в грах сильні форгенди, гостра перша серва і тактичне плянування. Однак мало видно гри при сітці й агресивної тактики. Цікаво було слідкувати за грою юначок, яка відзначалася завзяттям змагунок при добрім опануванні правильних ударів і з завдатками гарного стилю.

По змаганнях була нагода познайомитися з тенісовими фіналістками, першункою Філіс Король (буде в англ. част.) і другою — Євгенією Білянською. Чорнява канадійка Євгенія, погідно усміхнена, хоча по програній, ввічливо признала, що перевага була

по стороні досвідченої змагунки Філіс. Для неї це ж були перші великі змагання і не дивно, що схвилювана присутністю глядачів — не мала певності ударів, зокрема не доходила до сітки, хоч це її атує, і обережно сервувала, хоча має майже чоловічу серву. Але чотири мечі, з того три переможні, розіграні протягом цьогорічного турніру, дали їй змогу критично оцінити свої сили, перевірити браки і збагатили змаговим досвідом. Геня є ентузіясткою цього елегантного спорту від десяти літ, любить гру, добру гру без огляду на виграну, то ж вдоволена з перебігу змагань. Тепер із збільшеною охотою буде тренувати, зокрема під опікою голови КЛК в Торонто п. Мороза, що з ве-

olikoю увагою ставиться до тренінгу своїх членів.

Геня, уродженка Канади, на фермі в Онтаріо, з лемківського роду — це молода, гарна золото-ока дівчина; працює в Торонто в летунській компанії. Своєю поставою — вона висока, сильно збудована, нагадує австралійку Маргарет Смит-Корт, цьогорічну королеву міжнародного спорту. Ці фізичні дані в отриманні з інтенсивним, фаховим тренінгом і частою участю у змаганнях, заповняють їй передове місце в українській тенісі. На закінчення нашої розмови дала Геня три обіднянки. Перша — це бути готовою до чергового інтерв'ю в українській мові, бо хоча знає мову від своїх батьків, то все хоче виправити її на курсі українознавства. Друге — це підвищити швидкість стративши де-що ваги, а третє — тренувати і ще раз тренувати.

Гратуємо милої Гені Білянській за успіхи в цьогорічному турнірі й бажаємо гарних вислідів у майбутньому, сподіючися, що вона сповнить свої обіцянки. Додержуючи знову ж нашу обіцянку, пересилаємо цей примірник Н. Ж. її батькам на радість.

(Д. Біл.)

МУЗЕЙНІ СТОРІНКИ В ПРЕСІ

Кордінатійна Рада Українських Музеїв у ЗСА звернула увагу на своїй основній нараді 19. вересня 1970 р. на те, що справу нашого музейництва треба би порушувати в пресі. Найкраще було б, коли б можна впровадити окремі сторінки нашого музейництва у щоденниках чи тижневиках. Для музейного опрацювання нармистецтва може служити сторінка в нашому журналі, що її хочемо впровадити.

Група переможців тенісових першостей на Союзівці
Finalists at the tennis tournament of 1970 at the UNA Estate

На актуальні теми

На мою думку...

ПРО НАШЕ ЗВІТУВАННЯ

У вересневому числі Н. Ж. відкрилась нова рубрика в нашому журналі. Тут у статті „На мою думку“ кожна членка може порушити одну чи другу справу, що її зацікавить або здивує в нашій організації. І що ж появилось у згаданому числі?

П-ні Лариса Дончук, членка 44 Відділу СУА у Філадельфії, пише, що перечитала допис Галини Царинник про Окр. З'їзд і дізналась про те, що там не було звітів окремих Відділів, лиш один загальний звіт, складений на підставі отриманих звітних листків. Далі авторка допису пише, що кожен Відділ має свої притаманні риси, своє обличчя, свої досягнення чи жалі, що й увидатнюється в часі звітування. А коли ці відомості перейшли через „перетоплюючий котел“ загального звіту, то там це все згладили і залишились тільки „сухі цифри“.

Наша Округа порівнюючи досить велика (18 Відділів). Щороку (крім останнього) делегатки Відділів звітували самі перед З'їздом. Це займало майже половину часу цілого З'їзду. Не лишалося досить часу на дискусії, на справи організаційні чи проблематику, а на запляновані доповіді часу не вистачало. Під кінець З'їзду кількість делегаток помітно зменшувалась. І власне делегатки вимагали обмеження або узагальнення звітів, щоб мати досить часу на інші справи З'їзду. Отже звітова комісія зладила останнього року такий загальний звіт. Притаманні риси Відділів (не всі Відділи їх мають) зазначила в звіті також.

Окр. З'їзд прийняв цей загальний звіт дуже добре. Вважали, що це добра ідея — отак представити працю цілої Округи з підкресленням у чому той чи інший Відділ відзначається.

На мою думку, також ця ідея добра. Маємо заощадження часу — це поперше. По-друге — членство бачить ріст чи занепад у тій чи іншій ділянці праці цілої Округи. Далі маємо досить часу на дискусії, які дуже потрібні, бо тільки в такій формі можемо побачити проблеми, бажання,

надбання, досягнення чи жалі Відділів. Цього всього у звіті сказати неможливо.

Погоджуюся з п-ні Л. Дончук, що такий (загальний) звіт не тільки можна відбити і розіслати Відділам, але це й потрібно. Загальна цифра того чи іншого питання звітного листка підбадьорить членку або побудить її сумління до більш настирливої праці. Така моя думка.

Марія Євсєвська

Орг. референтка Окр. Ради СУА
у Філадельфії

Новинки з Централі

Дня 2. жовтня 1970 відбулась у Нью Йорку нарада Культ. Освітньої Комісії СУА у новому її складі. Присутні були окрім голови п-ні Наталії Чапленко — члени Л. Бурачинська, А. Кізіма, О. Літепло, М. Савчак. Обговорено найбільш актуальні завдання на 1970-71 рр., а між ними підготову до роковин Лесі Українки.

Дня 4. жовтня 1970 Округна Рада СУА у Клівленді влаштувала День Союзянки. По Службі Божій в обох українських церквах відбувся в церковній залі обід для громадянства, в якому головною бесідницею була голова СУА Стефанія Пушкар. Вона окреслила завдання Союзу Українок Америки в громаді та його прямування на майбутнє. По обіді відбула нараду з Відділами Округи.

Дня 6. жовтня 1970 відбулась у Ньюарку нарада Комісії Сусп. Опіки СУА. Її провадила п-ні Марія Химинець, референтка сусп. опіки Гол. Управи. У нараді взяли участь — пп. Софія Андрушків, Ольга Гнатик і Стефанія Карапінка, члени і п-ні Лідія Бурачинська, містоголова СУА. Обговорено завдання на нйближчий 1970-71 рр., а між ними в першу чергу стипендійну акцію для дівчаток у Бразилії й Європі.

Успіхи жінок

До представництва республіки Ліберії в ОН входила жінка Енджі Брус. Це немолода вже правничка, що має довгі літа практики за собою. Її постова в делегації, її взаємини з іншими представництвами здобули їй пошану на тому ґрунті. І в теперішній сесії ОН її вибрано президентом.

І ось вона проводить Асамблею ОН — огрядна постать у білому турбані. З миловидного чорного обличчя всміхаються добрі материнські очі. Нелегко дався їй, цій дитині з вбогої сім'ї, цей головокружний шлях! Але вона перейшла його в почутті своєї правоти і в намаганні — послужити своєму народові. Студії права покінчила вона в Півн. Каролайнї. А потім пішла тим шляхом, що його обрала замолоду під впливом улюбленої тітки Туту, яка її виховала. Всі свої сили віддала Богові для піднесення свого народу!

У днях 4. і 5. вересня 1970 р. відбулась в Торонто Конференція Українських Пластових Організацій. Цей світовий з'їзд Українського Пласту після перегляду звітів та ствердження незмінності ідейних засад Пласту — вибрав провід на найближчих три роки. Головою Гол. Пластової Ради, цього найвищого контрольного органу українського Пласту, вибрано пл. сен. Ольгу Кузьмович. Це вперше в історії Пласту пластунок зайняла це становище.

Ольга Кузьмович була головою Краєвої Пластової Старшини в ЗСА в рр. 1960-63, двічі була Краєвою Команданткою Пластунок у ЗСА, а в рр. 1963-67 була Гол. Булавною Пластунок у Гол. Пластовій Булаві. В рр. 1967-70 була головою Вих. Сектора в КПС, а від січня 1968 р. редагує пластовий журнал „Юнак“. З професії є дипломованою журналісткою.

КАРТотеКА МУЗЕЮ НАР. ТВОРЧОСТИ

П-ні Леся Різник, член Музейного Комітету, опрацювала картотеку експонатів нашого Музею англ. мовою. Над картотекою предметів українською мовою працює тепер п-ні Оксана Рак, що недавно тому стала членом Музейного Комітету. Картотека дасть повну картину усього багатства різних ділянок, що їх охоплює наш Музей Нар. Творчости.

Наше інтерв'ю

Поєднання сил

Наймення Галини Мазепи оповите для нас якимсь чаром. З-поміж усіх наших мисткинь вона промовляє до нас чимсь питомо-неповторним. Спробуйте вимовити її ім'я у товаристві людей, що зацікавлені в мистецтві! Тоді роз'яснються погляди і поживається мова. В ній кожен бачить щось особливе. Старша людина відчуває тепло того українського підсоння, що видало її. А молода людина знаходить у її творах відблиск того українського світу, що вона його шукає.

Варто усвідомити собі, що Галина Мазепа — сама дитина еміграції. Вона народилася в 1910 р. у Петербурзі, де в тому часі проживали її батьки. Її мати Наталія з Сінгалевичів і батько Ісак Мазепа там студіювали. А коли покінчили студії, родина замешкала в Кам'янці Подільському, потім у Бесарабії, а пізніш у Катеринославі. Там після революції 1917 р. мала Галина пішла до української школи. А в 1921 р. вона з матір'ю і молодшою сестрою Тетяною перейшли річку Збруч і поєдналися за батьком.

Отже провела вона в Україні лиш свої дитячі роки. Це були роки найбільших потрясень, коли то її батько Ісак Мазепа — був

секретарем Трудового Конгресу у Києві, головою уряду УНР і брав участь у Зимовому Поході. На західних українських землях проживали вони до 1923 р. А потім прийшла чеська гімназія в Празі і студії у мистецьких школах. Як закріпилось у душі молодій дівчині оте відчуття української землі й її боуту, що промінює з її творів?

Оце й приходить на думку, коли слідкуєте за творчістю Галини Мазепи. На український ґрунт її дитинства впала тінь великих років нашої національної революції. І в середовищі сім'ї, під ласкавим наглядом матері та вмілим провідом батька, що був одним із носіїв того Відродження, дозрівало душевне сприймання талановитої дівчини. Перші мистецькі вказівки вона дістала в Укр. Мистецькій Студії у Празі. Там навчали професори — Сергій Мако (малярство і рисунок), Стаховський (кераміка і скульптура), Р. Лісовський (графіка), Д. Антонович (історія мистецтва). Там на лекції графіки молода Галина зробила першу окладинку для журналу „Нова Хата“ у Львові. Отже вже тоді послужила своїм хистом нашій жіночій пресі.

У 1926 р. вона перейшла до української гімназії в Ржевничах, де ввійшла глибше в українське середовище. Тоді там училася молодь із Закарпаття, Галичини і Буковини. Там і пізнала й покохала свого пізнішого чоловіка Володимира Ковалю, званого по-пластовому „Сусликом“. По закінченні гімназії вчилася 5 і пів років у Мистецько-Промисловій Школі (проф. Кратохвіль), а потім один рік у Мистецькій Академії (проф. Новак, що був учнем Кокошки). Під час студій вже працювала для преси, ілюструючи тексти і роблячи окладинки, плакати, проекти театральних костюмів і декорацій.

Одруження збагатило її особисте життя. Галина Мазепа стала матір'ю двох синів Володі й Юрка. Та незабаром молоду родину зустрів важкий удар. Під час налету американських літаків на

Галина Мазепа

Ukrainian painter Halyna Mazepa, living in Caracas, Venezuela is celebrating her 60th birthday

Прагу 14. лютого 1945 р. згинули від бомби її мати д-р Наталія Сінгалевич-Мазепа з обома внуками. Вийшовши з ними на прохід не встигла добігти до сховища. Так жорстоко торкнулась війна цієї української родини.

Незабаром настав час великої мандрівки на захід. Ісак Мазепа виїхав до Німеччини, а Галина Мазепа з чоловіком спершу влаштували хвору сестру Тетяну в лікарні, а потім подались самі в тому напрямку. У Регенсбурзі народився їм третій син Богдан. У 1947 р. родина переїхала через Париж (там приєдналась до них мати чоловіка пані Галина Коваль) до Каракасу в Венесуелі.

Знов чужа країна, незнана мова і нові звичаї. Але подружжя було молоде і рухливе. Володимир Коваль, як інженер-електрик, знайшов працю викладача в університеті, де згодом обняв катедру. Галина Мазепа стала на працю у відділі рисування короткого пропагандивного фільму у фільмовій компанії Болівар Фільмз. За два роки праці стала досвідченою фільмовою ілюстраторкою і мріяла перейти на працю до фільмової компанії Волта Діснея. Однак до цього не дійшло. У 1949 р. народився в неї четвертий син Іван.

Чужа країна виявилась гостинною для мистецького таланту. У 1952 р. відбулася перша індивідуальна виставка Галини Мазепи в місцевому Музею. Свої здібності графіка використала для ілюстрацій і окладенок. Почала працю-

Галина Мазепа:

Обгортка журналу „Нова Хата“

Halyna Mazepa: Magazine cover

НАШІ ГРАДУАНТКИ

Знов певне число жіночої молоді закінчило вищу освіту в Окрузі Нью Йорку. Виховна референтка Окр. Ради п-ні Михайлина Баран збрала список їх і щиро дякуємо їй за те. Завдяки тому можемо привітати цих

вати в кераміці і в 1956 р. одержала першу нагороду міністерства освіти за керамічну ікону Покрови. Почала ілюструвати шкільні дитячі книжки. Тепер належить до найбільш популярних графіків у країні.

У 1958 р. ціла родина з синами відбула подорож до ЗСА й Канади. Неспокій загрожував державним переворотом у Венесуелі. Однак режим устатбувався і можна було знов спокійно жити і працювати. Сім'я живе тепер у власному будинку у Каракасі й користується літнім домом над морем. Це житло мисткиня влаштувала за своїм смаком а в купальному басейні на дні скляною мозаїкою вилужено постать української русалки за її проектом.

І так Галина Мазепа глядить на своє багате творче життя. Нелегко воно було творити в життєвій мандрівці, під жахливими ударами долі. Але вона старалась розвинути всі свої сили, як жінка, мати і мисткиня. В цьому поєднанні сил є багатство її постаті, що так живо сприйняла і перетворила українську духовність.

Своїми графічними працями Галина Мазепа збагачує чужу культуру. Це її мистецькі будні, що ними здобуває хліб насущний. А в праці для української громади вона відпочиває душею. Цьому завдячуємо її нечисленні картини з українською тематикою, що дали індивідуальну її виставку в Українському Інституті Америки у лютому ц. р.

До того її служіння українському мистецтву належить також ікона св. Ольги. Завдяки їй Конкурс на ікону св. Ольги набрав ваги і сили і ми дістали в її праці не лиш ікону а й талановитий портрет нашої княгині. Тепер уже залежатиме від репродукції, чи зможемо передати широкому загалові чар цієї постаті в оформленні Галини Мазери. **Л. Бура**

молодих абсолювенток на новій дорозі життя. Щастя Боже!

Марія Витвицька, студії мистецтва у Ситі Каледжі із ступнем ВА. Буде продовжувати студії фільму в Колумбійському університеті.

Джорджія Фісанік, студії хемії в Політехнічному Інституті в Брукліні. Закінчила сумма кум ляуде й отримала обидва академічні ступені ВА і МА по 4-ох роках студій. У часі студій була редакторкою фахового журналу. Є членом Фі Лямбда Іпсілон, почесного товариства хеміків. Належить до 12 чільних студентів хемії, що їх вибрав журнал Американського Хемічного Т-ва. Прийняла запрошення університету у Принстоні для студій над докторатом.

Галина Баранник, студії мовознавства в Смит Каледжі із ступнем ВА. У 1969 р. вона здобула ступінь магістра в Браун Університеті і продовжує там студії порівняльного мовознавства на факультеті слявістики.

Марія Шевчук, студії німецької мови у Фордгем університеті із ступнем ВА. Плянє ще студіювати біохемію.

Дарія Ушак-Баран, студії фізики в Ситі Каледжі із ступнем BS. Почала вчителювати в сер. школі.

Леся Ленчик, студії мовознавства у Каледжі оф Нью Рочел із ступнем ВА. Плянє продовжувати студії для осягнення магістерії.

Стефанія Мурашук-Йонкерс, студії музики в Нью-Йоркському університеті із ступнем ВА. Продовжує студії для осягнення магістерії.

Марія Пришляк, студії історії Сх. Європи в Гантер Каледжі із ступнем ВА. Продовжує студії для осягнення магістерії.

Ярослава Сливка, студії мікробіології в Ситі Каледжі із ступнем BS. Почала працювати, але продовжує студії для осягнення магістерії.

Ірка Сливка, студії технології у Фешен Інституті Технології в Стейтовому університеті Нью Йорку із ступнем ВА.

Люба Кузишин, студії бізнесу у Гантер Каледжі із ступнем BS. Почала працювати й продовжує студії для осягнення магістерії.

Ярослава Рудницька, студії океанографії в Річмонд Каледжі із ступнем BS.

Орися Крамар, студії патології виводу у Гантер Каледжі. Почала пра-

ПОДЯКА

Від усього серця дякую вам, дорогі членки 33 Відділу СУА ім. Лесі Українки в Клівленді — за несподіваний, прекрасний, повний щирости і сердечного настрою вечір, влаштований з нагоди мого переходу на пенсію. Прийміть моє велике Спасибі! З цієї нагоди складаю 10 дол. на Фонд Наглої Потреби.

Тамара Крижанівська
Клівленд, Огайо

ПРЕДСТАВНИЦІ ІНСТИТУТУ КАТЕХИТОК У РИМІ

У днях 20.—26. вересня 1970 року відбувся в Римі Конгрес Світських Інститутів, у якому взяли участь три представниці Катехиток С. І. з Бразилії. Делегацію Катехиток очолює п-ні Надія Шульган, директорка Інституту св. Ольги. Дня 24. вересня членка делегації Мирослава Крива промовляла через Ватиканське Радіо, де розказала про початки, розвиток і діяльність Інституту.

Делегація Інституту Катехиток зложила візиту Блаженнішому Кардиналові Кир Йосифові і Священній Конгрегації, а на закінчення Конгресу мала авдієнцію у їх Святости Папи Павла VI.

УКРАЇНСЬКІ ШКОЛИ В НІМЕЧЧИНІ

З початком шкільного року 1970-71 почали діяти обидві Дитячі Світлики під спікою Об'єднання Українських Жінок. Одна з них є у Мюнхені, а друга в Людвігсфельді. Світлика в Мюнхені чинна в суботу, а заняття в Людвігсфельді відбуваються впродовж цілого тижня між 9 год. рано і 6 вечора. В Амбергу, де давніше була Світлика, діти повиростали до шкільного віку і там заплановано створити школу українознавства, над якою ОУЖ прийме опіку.

Під теперішню пору тільки один наш Відділ, а саме 47 Відділ ім. Лесі Українки в Рочестері підтримує цю працю своїм щомісячним датком.

Коли змінюєте мешкання, не забудьте повідомити нас про зміну Вашої адреси.

цювати й продовжує студії для осягнення магістерії.

Олена Васишин, студії медичної технології в Нью-Йоркському університеті.

НАШІ СВІТЛИЧКИ

Б.А.

Педагоге Виховна Референтура СУА

Добирання іграшок для Світлички

Про іграшки ми вже писали, головню про їх значення в інтелектуальному розвитку дитини. Тепер почався шкільний рік і Батьківські Комітети купують іграшки для Світлички. Тому слід кинути ще кілька завваг про їх значення і необхідність для Світлички. Забава у дитини — це праця дорослих. На забаві і відповідно дібраній іграшці основані зайняття Світлички. Іграшка в житті дитини має дуже велику вагу. Уживаючи таку чи іншу іграшку, дитина виявляє не тільки своє заінтересування, виявляє свій внутрішній світ, те чим вона живе — своє „я“. Іграшка стала сьогодні одним із способів лікування. Сучасна психологія знає спосіб, що дає змогу на підставі заінтересування дитини, яке вона виявляє в забаві, пізнати внутрішній світ дитини, дійти до причини її переживань, допомогти дитині віднайти правильну дорогу себевияву (Play Therapy — U. Axline).

Кожна дитина у Світличці мусить себе почувати добре, інакше вона нерядо туди йде. Мусить мати під руками все, що її інтересує. Тому добір іграшок є засадничий. Він мусить бути всесторонній, відповідати віковій й заінтересуванню дитини. В Світличці є і хлопчики й дівчатка. Іграшки мусять бути потрібні обом групам. Хлопчики повинні мати верстатики із приладдям до майстрування, літаки, ракети й усе чим вони люблять літати, чи сидіти і складати відповідні частини разом. Дівчатка находять себе при піклуванні лялями, уживанні кухні, чи так загально відомого easy-bake oven, що дає їм почуття справжньої господині. Листки до малювання пальчиками (easel) де діти, убрані у відповідні строї, зроблені зі старих сорочок — замочуючи такі пальчики у фарбу, пробують малювати.

Одначе до різнородности іграшок і їх уживання конечна є

співпраця матерів з учителькою. Діти поділені на відповідні групи під опікою одної чи більше матерів — дуже допомагають учительці у переведенні приемних і корисних для розвитку дитини забав. Без співпраці матерів тяжко є перевести різноманітний день зайнять у Світличці, що притягав би дитинку до себе.

ДЕЩО З ПРАВИЛЬНИКА ДЛЯ СВІТЛИЧОК

Щоб Світлички існували на відповідному рівні, що дав би їм змогу виконати їх завдання, одна особа, вчителька, до якої конкретно належить провадження зайнять, не може всього сама полагоджувати. Їй потрібна співпраця інших чинників, головню матерів, що мають діточок у Світличці.

Про співпрацю батьків, оформлених у Батьківський Комітет при Світличці, я писала у вересневому числі нашої сторінки. Зараз хотіла б обговорити завдання Виховно-Адміністраційної Комісії, що їх окреслює правильник для Світличок, та яка повинна бути при кожнім Відділі СУА, що займається Світличкою.

Співпрацю тієї Комісії, як сама назва подає, слід поділити на справи виховного й адміністраційного характеру.

До виховних справ належить:

1. Програма навчання в Світличці.
2. Засоблення Світличок методично-педагогічним матеріалом, що до нього належать іграшки й інші посібники.

Якщо йде про адміністраційні справи — вони чисто фінансового характеру:

1. Оплата вчительського персоналу.
2. Оплата приміщення.
3. Оплата дитячого харчування.
4. Закуп іграшок і всього, що потрібне до ведення Світлички.

У склад тієї Комісії входять:

1. Голова.
2. Виховна референтка Відділу, що опікується Світличкою.

3. Фахівець Дошкілля.

4. Учителька даної Світлички.

5. Голова Батьківського Комітету, що діє при Світличці.

Обов'язки кожного члена Комісії окреслює правильник. Тут замало місця, щоб їх подрібно вичисляти. Дуже важні з них — це ведення картопки дітей із точними даними про кожну дитину і ведення каси Світлички, що нею в ніякому випадку не слід обтяжувати вчительки.

Дитячі Світлички — це виховні установи, вимагають дуже серйозного ставлення справи зі сторони всіх чинників, що мають відношення до Світлички.

Тільки при повній свідомості своїх обов'язків із сторони тих чинників — як у відношенні до дітей, так і самої установи — Дитяча Світличка може правильно розвиватися. Тому правильник передбачує щомісячні сходи бачків для обговорення всіх справ, зв'язаних із веденням Світлички. Для успішного ведення Світлички під оглядом методичним мусить бути тісна співпраця з Осередком Дошкілля, краєвою установою, що їй підлягають усі Дитячі Світлички в ЗСА.

Не всі Світлички СУА мають Батьківські Комітети, а просто ні в одній із них ще не засновано Виховно-Адміністраційної Комісії. Слід це одначе мати на увазі для належного ведення Світлички. Тому просимо Виховні Комісії Округних Рад СУА, що на їх терені постають Світлички, припинувати, щоб їх оформлення від кожним оглядом було правильне. Правильник для Світличок Головна Управа СУА може на бажання вислати.

Олена Климишин

ЧЕРГОВА ЛЕКЦІЯ ДЛЯ СВІТЛИЧОК

Підготовляємо тепер чергову лекцію мгр. Анастасії Смерчинської, вчительки Дитячої Світлички в Рочестері. Її темою є подорож в Україну. Лекція старається подати дітям найпростіше поняття про рідний край, народ, прапор і мову. Рівночасно збагачує словник дитини новими висловами і подає ряд комунікаційних засобів, що допомагають у подорожі. Додатком до лекції будуть посібники: мапа України (самі її контури з картону), український прапор, Тризуб, українка й українець у народньому вбранні. Для визначень комунікації будуть окремі образки.

ПОСМЕРТНІ ЗГІДКИ

ПІТТСБУРГ, ПА.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що дня 31. травня померла у Клівленді наша довголітня членка і голова бл. п. **Марія Малевич**. Походила з Миколаєва Бібрецького повіту в Зах. Україні. Народилася в 1890 р. і приїхала до ЗСА перед першою світовою війною. Одружилася з інж. Володимиром Малевичем, братом бл. п. Юлії Шустакевич, першої голови СУА. Господь Бог поблагословив подружжя чотирма дітьми, двома синами і двома дочками.

Не зважаючи на свої родинні обов'язки Марія Малевич скоро стала до громадської праці. Вона була співосновницею і довголітньою членкою Управи, а також головою нашого Відділу. В останньому часі через свій похилий вік уже відійшла від активної праці. Однак завжди цікавилась працею СУА і в останньому часі передала до архіву СУА своє листування з покійною артисткою Ганною Юрчак, що була сестрою її чоловіка.

Бл. п. Марія Малевич була також активна в Укр. Нар. Союзі.

Похорон Покійної відбувся 25. травня у Піттсбургу. Від Відділу СУА попросили її п-ні Стефанія Голуб'як, б. голова. Промовляла також п-ні Марія Душник від УН-Союзу. Членки Відділу численно провели Покійну в останню дорогу.

Управа 27 Відділу СУА

ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

З жалем повідомляємо членство СУА, що 2. серпня 1970 р. навки відійшла від нас довголітня членка нашого Відділу бл. п. **Тетяна Струк**, народжена в Харкові 1898 р. родом Тонконіг.

Покійна була за фахом вчителькою, ще до революції 1917 року. Будучи лагідною вдачі любила дітей і вміла викликати любов дітей до себе. На початку 30-х років її виключили із Професійного Союзу Вчителів, а потім і звільнили „за петлюрівщину“. А властивою причиною було те, що покій-

Для нашого журналу

Наближається передсвяточний час і ми застановляємось над подарунком для приятелів. Чи не міг би ним стати журнал Наше Життя? За нього Вам кожна приятелька буде вдячна. Ще й коли отримає число з гарними побажаннями з Вашого боку!

Тому старайтесь використати Наше Життя на Різдвяні подарунки. І пам'ятайте про те, що приєднавши 5 передплатниць — дістаєте одну даром. Отже й для Вас вигода!

Приєднали передплатниць в останньому часі:

Анна Баран, Акрон (7 Відд.)	1	Надія Денисенко, Дітройт (96 В.)	4
Ірина Білінська, Філядельфія	1	Лідія Калашнюк, Кемден	1
Павлина Будзол, Воррен (5 Відд.)	1	І. Козак, Торонто	1
Анастасія Вокер, Дітройт (37 В.)	4	Т. Мосора, Аргентина	1
Іван Голуб, Бронкс	1	С. Зобнів, Рочестер	1
Марія Демидчук, Бруклін (3 Відд.)	1		

АДМІНІСТРАЦІЯ Н. Ж.

на виховувала своїх дітей українською мовою і говорила по-українському, живучи у великому місті. Це драгувало вухо окупанта і тому її „вичистили“ із рядів советського вчителства „як чужий і ворожий елемент“. Хто жив під Советами, той знає, що така характеристика значила для людини — це був кандидат на арешт і заслання.

Життя під Советами, війна, скитальщина у великій мірі підточили здоров'я бл. п. Тетяни Струк. Вона була вчителькою у таборі Д.П. Також вчителювала у Парохіальній Школі в Трентоні і була головою Сестрицтва при Православній Церкві.

Залишила у великому смутку чоловіка інж. Я. Струка, з яким прожила майже 50 років, сина Олександра та дочку Галину, а також чотирьох унуків.

Над домовиною її промовляла голова Відділу п-ні Оксана Микитин, згадуючи її добрим словом. Хай же вільна земля Америки буде для неї пером!

Управа 11 Відділу ім. кн. Ольги

**

Ділимося сумною вісткою з приятелями і знайомими, що в Торонто 2. липня 1970 р. відійшов у вічність на 80-му році життя бл. п. д-р Василь Яців, адвокат із Галича. Покійний залишив у смутку дружину Софію, синів Петра й Ігоря, дочок Надію й Любу, зятя Євгена, невісток Ніну й Любу, внуків і сестру в Україні. Вічна Йому Пам'ять!

Горем прибіта дружина Софія з дітьми і внуками

НА ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ

Наспіли додаткові зголошення жертв на Фонд Наглої Потреби двох Округ, що їх збіркові висліди були вже проголошені.

І так в Окрузі Філядельфії (гл. Н. Ж. ч. 3, 1970) зложили: 20 Відділ — 32 дол., 44 Відділ — 34 дол., 48 Відділ — 23 дол., 52 Відділ — 36 дол., 88 Відділ — 80 дол., Союз Українців Католиків „Провидіння“ — 50 дол. Разом 255 доларів.

В Окрузі Нью Йорку (гл. Н. Ж. ч. 8, 1970) зложили: 35 Відділ — 50 дол., дохід із лотерії, розіграної під час прогульки Окр. Ради до Стемфорду — 83 дол., дохід із вступів на Конференцію „Допомога словом і ділом“ — 8 дол., п-ні Лагола з Лейквуд, Огайо — 5 дол. Разом 146 дол.

ДОПОМОГА ПОВОДЯНАМ У РУМУНІ

Із закликом допомоги українцям-поводянам у Румунії звернулася до нас д-р Анна Галя Горбач із Франкфурту. Вона об'їхала цього року ті пошкодовані терени разом із своїм чоловіком д-ром Олексом Горбачем. Шкоди в тих околицях великі, а найбільші таки в дельті Дунаю, де живуть давні наші поселенці.

Побажана була допомога одяговими пачками. Реченець посилки був дуже короткий, бо околиці, що потерпіли, тільки до кінця 1970 р. звільнені від мита. Тому ще тільки в жовтні можна було використати це. Окр. Рада СУА у Філядельфії вислала 4 пачки, 54 Відділ СУА у Вілмінгтоні таку ж кількість, а 28 Відділ у Ньюарку 3 пачки. Щира дяка їм за те!

Той живе, не тужить, хто з книгою дружить.

Вісті з Централі

Вже маємо устійнену дату нашої XVI Конвенції на 21, 22, 23, травня 1971 р. Місцем Конвенції буде — відпочинкова оселя УНСоюзу „Союзівка“. Відділи повинні вже готуватись до тієї врочистої хвилини, коли їх делегати зустрінуться у Кетскілських горах. Конвенція — це великий іспит, що його складає наша організація перед українською громадою.

Маємо нагоду прочитати звіт-омлення 47 Відділу СУА з Рочестеру, що так успішно перевів кампанію за приєднанням членок у 1969 р. Показується, що нова метода дає кращі висліді, як давня. Систематичне вишукування жінок, що нікуди не належать і офіційне звернення до них (листом і телефоном) є кращим засобом, як тільки „по знайомству“. Просимо Управи Відділів застановитись над тим!

Згідно з новою інструкцією Відділи повинні відбувати свої Річні Збори у грудні і січні. Касова книга Відділу повинна замкнутися з днем 31. грудня 1970 б. Це необхідне для нашого податкового зізнання, що опирається на тому.

Окрім коштів висилки делегати, що її кожен Відділ повинен по змозі вислати на Конвенцію, ще встає перед Відділами потреба участі у Конвенційній Книзі. Тут кожен Відділ повинен описати перебіг своєї праці за три роки (по змозі зі світліною) і висловити привіт. Також повинен подбати про оголошення установ і купецьких фірм.

Екзекутива СУА

ВЕСІЛЬНІ ОБРЯДИ

У часі Конференції Культ.-Освітніх Референток, що відбулася 11. жовтня 1970 р. у Філядельфії, виринула думка — докладного опрацювання наших весільних звичаїв. До цього спонукує нас плян цієї ділянки, а також намагання нашої публіки — відтворити цей давній церемоніал. П-ні Наталія Чапленко, культ.-освітня референтка Гол. Управи, зголосила бажання опрацювати весільне печиво.

Продовжуємо перегляд новоприєднаних членок із різних Округ, започаткований у попередньому числі. Оцим вітаємо нових членок у Відділах Округ Ньюарку і Рочестеру.

ОКРУГА НЬЮАРКУ:

61 ВІДДІЛ СУА, ВИПАНИ:

Магда Колцьо
Д-р Люба Климишин-Дзінгала
Ярослава Мулик
Ірина Онуфрик
Кей Царук
Анна Чайка

ОКРУГА РОЧЕСТЕРУ:

85 ВІДДІЛ СУА, СИРАКЮЗИ:

Галина Бачинська
Оксана Бокон
Діді Буденко
Анна Возняк
Рута Галібей
Оля Голод
Валя Гвозда
Галина Дупляк
Ірина Ємець
Ольга Косяк

Мирослава Корбет

Марта Кравс
Оксана Кравс
Рая Кравець
Людмила Кравченко
Джойс Коч
Віра Новохатько
Леся Реубзамен
Галина Середницька
Ольга Сидорович
Валя Тимченко
Галина Тимченко
Оксана Федорович
Анна Форкгамер
Надія Шаран
Христина Шипилява
Юлія Шипилява

99 ВІДДІЛ СУА, ВОТЕРФЛІТ:

Іванна Бучак
Стефанія Нарольська

ЕКЗЕКУТИВА СУА

Замість квітів

В ПАМ'ЯТЬ нашої незабутньої членки, бл. п. Тетяни Струк складаємо 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Управа 11 Відділу СУА ім. кн. Ольги, Трентон, Н. Дж.

З ВОЛІ ВСЕВИШНЬОГО відійшла у вічність бл. п. Катерина Цибик, дорога мати нашої членки п-ні Марії Фаріон. Цією дорогою складаємо 30 дол. на Церкву в потребі, а нашій членці й її рідні висловлюємо зі щирою серця глибоке співчуття.

Членки 33 Відділу СУА ім. Лесі Українки, Клівленд, Огайо

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. інж. Володимира Шеховича, чоловіка нашої членки п-ні Надії, складаємо 5 дол. на Фонд П'ятсот

Управа 64 Відділу СУА Нью Йорк, Н. Й.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Омеляна Цісика, бувшого мого директора, складаю 5 дол. на Фонд ім. кн. Ольги, а родині Покійного висловлюю шире співчуття

Ірина Дзедзик, Мейплвуд, Н. Дж.

У ТРЕТЮ РІЧНИЦЮ смерті мого дорогого чоловіка бл. п. Мирона Р. Михайлова посилаю 10 дол. на пресовий фонд журналу Н. Ж.

Марія Михайлів, Бруклін, Н. Й.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Ірини Гнатів, членки 28 Відділу СУА в Ньюарку, складаю 15 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Ольга Гаецька, Нью Йорк, Н. Й.

В ПАМ'ЯТЬ Олександра і Тетяни Колісниченко, добрих, щирих приятелів нашої родини, як рівнож давніх товаришів по сцені — складаю 10 дол. на Дім для Старших, а 2 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Тамара Крижанівська
Клівленд, Огайо

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ смерті нашої дорогої і незабутньої бл. п. Ольги Чапельської складаю 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Стефанія Малаховська
з родиною

Із виставки ікон св. Ольги

Дня 26. вересня ц. р. відбулось в Українському Інституті Америки вродичисте відкриття Виставки Ікон нашого Конкурсу. Централя США, яка проголосила Конкурс у пропам'ятному 1969 році, запросила до співучасті в улаштуванні цього відкриття 83 Відділ США. Дві його членки брали участь у Конкурсі — одна як член Жюрі (Ніна Січинська), а друга як мистець (Галина Титла).

Перед численно зібраною публікою відкрився того дня цікавий перегляд. Це було 13, а радше 14 ікон різних наших мисткинь, які пробували здійснити в картині свою концепцію св. Ольги. Незмірно цікаво бачити різnorodний підхід і розв'язку однієї теми! Кожна мисткиня спробувала це на свій лад опрацювати. Тому маємо нашу княгиню в різних позах, убранні, а навіть віці (хоч здебільшого її представили молодію). Також техніка картин дуже різна — від олії, акриліку через мозаїку аж до вишивки.

Виставку відкрила п-ні Стефанія Пушкар, голова США. У своєму короткому слові вона з'ясувала спонук, що напровадила Гол. Управу США на проголошення цього Конкурсу. Це були не тільки роковини 1000-ліття, але значення цієї жіночої постаті нашої історії для всього організованого жіноцтва. Княгиня Ольга промінне до нас через віки. Своім державницьким хистом і моральною силою вона стала ідеалом жінки своєї доби. Її значення давно визнала українська Церква і тому лиш підтвердімо її думку, коли впровадимо її ікону до української хати.

З черги промовила п-ні Наталія Чаплєнко, культ.-освітня референтка США. Вона подала склад Жюрі і перебіг Конкурсу. Як відомо — головою Жюрі був бл. п. мистець Антін Малуца, а членами Жюрі — Мирослава

Гординська, Меланія Милианович, Ніна Січинська і Михайло Черешньовський. Через недугу голови Жюрі оцінка картин протягнулась. Важко хворому мистцеві Малюці вдалося ікони показати і він висловив свою думку про них. Вирішне засідання Жюрі відбулося щойно 18. липня 1970 року в Укр. Інституті Америки в Нью Йорку. Там оглянено 13 ікон і призначено такі нагороди й відзначення: Перша нагорода (250 дол.) — Галина Мазєпа з Каракасу, Венезуеля, друга нагорода (150 дол.) — Галина Титла з Нью Йорку, перше відзначення — Христя Навроцька-Кудрик із Торонто, друге відзначення Віра Драшко з Нью Йорку. Виявилось, що однієї картини Жюрі не розглядало, бо вона помилково не ввійшла у список надісланих ікон. Отже число їх збільшилось до 14, а у виставці вона фігурує поруч з іншими.

Третьою забрала слово п-ні Марія Томоруг, голова 83 Відділу США. Вона представила мисткиню Галину Титлу, що знаходилася в залі. Це дитина еміграції, бо народилася в Брні, Чехо-Словаччина. Дитинство її пройшло у великій мандрівці, середню й фахову мистецьку освіту отримала у Філадельфії. У 1958 р. одружилась із мистцем Богданом Титлою. Як мати двох синів, Андрія й Романа, перервала фахову працю. Пізніш заохочена чоловіком і мистцями-колегами почала малювати. Особливо заохотою були для неї щорічні образотворчі вистави 64 Відділу США.

Серед загальних оплесків Галина Титла вийшла перед публіку й одержала з рук голови США нагороду. Зворушено подякувала всім, а в першу чергу своєму чоловікові Богданові, що підтримує в неї іскру таланту і своєю критикою примушує її над собою працювати.

Закінчивши церемонію відкриття — голова США ще пояснила поодинокі картини, звертаючи увагу на їх цінні риси. Публіка живо коментувала їх. Голова 83 Відділу запросила всіх до перекуски, що її обильно підготували членки Відділу. Присутні ще довго гуторили, дискутуючи над вибором нагороджених і відзначених картин.

Виставка мала такий відгук, що Гол. Управа США постановила показати її в наших більших осередках. Черговою буде виставка у Філадельфії в кінці листопада ц. р.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Прогулька до Гантеру

Дня 7. червня 1970 р. Окр. Рада США зорганізувала прогульку до Гантеру під кличем „Подих Карпат“. У прогульці взяло участь 75 осіб. По вислуханні Служби Божої в гарній гантерській церкві, по смачнім обіді у гостинних п-ва Кобзарів у мотелі „Ксеня“, відбулася мистецька програма.

Голова Окр. Ради п-ні Ірина Кіндрачук привітала гостей і передала провід програми п-ні Галині Магмет, культ.-освітній референтці. Присутні із захопленням слухали молоді пані Тані Кейс, студентки Колумбійського Університету, яка чудово опрацювала реферат — підхожий до місця і пори — про повір'я на Гуцульщині. Описля п-во Іванна і Богдан Бемки в супроводі п-ни Марійки Гечі та п. Мирона Магмета по-мистецьки розважали гостей дуже гарною і веселою музично-вокальною програмою. До них прилучилася п-ні Галина Магмет і разом відспівали зложені нею коломийки на тему Окр. Ради і прогульки.

По обіді, по каві й солодкім, що членки Округи привезли із собою, був виграш фантів. На виграші була олійна картина, намальована й подарована п-ні Наталкою Войновською, за що їй від нас щира подяка.

Несподіваний виступ п. Кобязра додав ще більш сердечного й сентиментального до і так вже милого настрою, а навіть викликав сльози в очах присутніх. Пан Кобзар привітав галузкою квіту червоної калини дві пані присутні на залі, що вбилися йому в пам'ять із давніх часів. Це була п-ні Наталка Войновська, завансована спортсменка з площі Сокола-Батька у Львові, яку тяжко було перемоти в змаганнях, і п-ні Марійка Химинець, яка на Закарпатті, ще дуже молодію жінкою, була вже одною з провідних жінок у часі визвольних змагань. Вона все і всюди з'являлася з допомогою, де лиш того було потреба. А він, як і також багато інших, не раз були б згодилися бути раними, щоб лише попасти під її опіку.

Голова Окр. Ради п-ні Ірина Кіндрачук подякувала п-ву Бемкам і п-ні Кейс за їх безінтересовний труд, вложений у підготовку такої чудової програми. Рівнож належить признання містоголові п-ні М. Герус, та референткам Окр. Ради паням: Г. Магмет, С. Андрушків, І. Яворський, В. Дідик, М. Стелман та всім головам

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Ольги з Липанських Вовк складаю 5 дол. на Фонд Мати й Дитина і 2 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Анна Плаксієв, Меррик, Н. Й.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Надії Вислоцької складаю 5 доларів на Фонд Бабусі, а родині висловлюю щире співчуття

Зіновія Онишкевич, Вудсайд, Н. Й.

і членам Відділів за влаштування такої гарної прогульки.

У поворотній дорозі в автобусі панував приємний та веселий настрій. Членки Округи радо вітають прогульки, де можна стрінуть старих знайомих і поробити нові знайомства, обмінятися думками й ідеями та набратися охоти й запалу до дальшої праці.

Учасниця

ШИКАГО, ІЛЛ.

Конференція культ.-освітніх референток СВА

Проходжаючи попри домівку СВА 16 травня 1970, можна було запримітити, що відбудеться важлива імпреза. Домівка всередині була прикрашена весняними квітами в глечиках українського стилю, книжки жіночих пер заповнювали полиці, а ляльки в українських народніх строях додавали кімнату приємний мистецький настрій.

Зайшовши в кімнату, наповнену запахами квітів, ми зауважили стіл, на якому пишався різноманітний і старанно підготований буфет. У такій атмосфері, жінки переглядали книжки, оглядали виставку ляльок, обзнайолювалися та нетерпеливо очікували 5-ої години, коли почнеться Культурно-Освітня Конференція СВА.

Голова Окружної Ради, п-ні Любослава Шандра, відкрила Конференцію молитвою СВА. Опісля привітала п-ні Наталію Чапленко, культ.-освітню референтку Гол. Управи та містоголову СВА п-ні Софію Крупку.

П-ні Н. Чапленко в своїй доповіді познайомила присутніх з обов'язками, ділянками та осягами праці культ.-освітньої референтки Гол. Управи. Опісля п-ні Софія Крупка вручила нагороди й китиці квітів пп. Емілії Кулик та Ірині Стецишин, які виграли Конкурс, проведений СВА, за найкращі сценічні картини з обрядовою тематикою.

П-ні Емілія Кулик почала літературну працю ще дуже молодою. Її гуморески були поміщені в багатьох журналах. Найбільше часу вложила в організування театру „Нова Сцена“ в Шикаго. Е. Кулик вже одержала дві літературні нагороди СФУЖО, а третю нагороду СВА за сценічну картину „Різдвяна Казка“.

П-ні Ірина Стецишин спрямувала свою літературну діяльність на писання та музичне оформлення театральних п'єс. У 1937 р. була вистав-

З Конференції культ.-освітніх референток у Шикаго:

Стоять зліва на право: п-ні Любослава Шандра, голова Окр. Ради, п-ні Софія Крупка, містоголова СВА, пп. Ірина Стецишин і Емілія Кулик, лавреатки Конкурсу на Обрядову Сценку, п-ні Наталія Чапленко, культ.-освітня референтка Гол. Управи, п-ні Лариса В'юн, культ.-освітня референтка Окр. Ради в Шикаго. UNWLA Cultural Chairman met in May 1970 at a Conference in Chicago, Ill.

лена в Добромилі її п'єса „Пімста Орла“. Опісля на Лемківщині виставлено її оперу „Пісня Любови“. П-ні Стецишин одержала нагороду СВА за сценічну картину „Ніч під Івана Купала“.

По цій церемонії розпочався панель Конференції. Його відкрила коротким вступним словом п-ні Лариса В'юн, культ.-освітня референтка Окр. Ради і передала слово панелістам.

П-ні Віра Яворська, культ.-освітня референтка 74 Відділу, у своїй темі „Українська книжка в освітній праці СВА::“ обговорила питання: Як ми працюємо для збереження книжки, як ставиться СВА до цієї ділянки, яка наша акція і чому ми підтримуємо жіночу творчість.

П-ні Анна Білинська, культ.-освітня референтка 22 Відділу, у своїй темі „Наша обрядовість“ обговорила питання: наша традиція, поділ і перелік обрядів; річних або календарних, які складаються з чотирьох циклів: Різдва Христового (зимовий), Воскресіння Христового (весняний), Купала (літній), Обжинки (осінній). Родинні обряди: народження, весілля і похорон.

Проф. д-р Людмила Кодельська, культ.-освітня референтка 84 Відділу, у своїй темі „Українське народне вбрання“ обговорила обширно питання: яке є походження і значення одя-

гу, чим можна пояснити різниці в українських строях на рідних землях України, що є спільного у різних українських строях, яку ціль можна досягнути знанням наших строїв, та що треба зробити на майбутнє.

Опісля учасники Конференції спільно поговорили, а відтак проведена дискусія. Учасники Конференції доповнили і збагатили своє знання в ділянках українського мистецтва і культури.

Пресова референтка

У х в а л и

Окружна Конференція дала вичерпний образ обсягу діяльності культурно-освітньої ділянки і постановила:

1. Пожвавити працю Культурно-Освітньої Комісії Окружної Ради.

2. Зорганізувати при Окружній Раді Гурток Книголюбів, якого завданням є знайомити членство з українською літературою взагалі, а сучасною у вільному світі зокрема, в першу чергу з творами жінок письменниць, та впровадити книжку до української родини.

3. Виявила побажання до Головної Управи СВА інформувати про визначні українські жіночі постаті в ділянці мистецтва й літератури в Україні.

4. Уважає за доцільне підвищити рівень української мови в домашньо-

му побуті, тому висловлює побажання продовжувати друкування куховарського термінологічного словника в „Нашому Житті“ та видати його окремою книжкою.

5. Переводити в Окрузі Студійні Конференції на теми обрядовості.

6. Поручає Відділам улаштувати імпрези обрядового характеру.

7. Постановляє придбати для Округи сталу збірку ляльок в одязі з різних частин України з метою створення джерела для студій регіональної ноші.

8. Висловлює побажання до Гол. Управи СУА подавати більше інформації про суспільно-політичне становище жінки взагалі.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Конференція Культурно-Освітніх Референток

Дня 11. жовтня 1970 р. розпочалась Конференція о год. 11-ій перед полуднем. Її відкрила містоголова СУА п-ні Лідія Бурачинська і передала провід у руки п-ні Наталії Лопатинської, голови Окр. Ради СУА. По відмовленні молитви відчитано порядок нарад, що був прийнятий.

Першою точкою була доповідь п-ні Наталії Чапленко, культ.-освітньої референтки Гол. Управи СУА на тему: „Засяг культ.-освітньої праці СУА“. Тут розгорнулись рамки цієї ділянки, що така важлива у нашій праці, але разом із тим недоцінена. Культурно-освітня праця повинна наблизити членку до культури, що діє або впливає з нашої спільноти. Для того шукаємо постійно різних шляхів і засобів. В одному випадку співпрацюємо з іншими організаціями, що шукають того самого або покликані культурні явища плекати. В іншому випадку самі творимо чи оберігаємо ділянки, що їх спільнота занехала чи присвячує тому замало уваги.

Однією галуззю культ.-освітньої праці СУА — це увага й підтримка нашої літератури. Письменники й поети, що діють у вільному світі, найбільше відчувають брак рідного ґрунту. Читацька громада маліє, друковане слово з трудом виходить у світ. Тому й заохотили ми наше членство до такої акції, що буде з'ясована в окремій доповіді.

Другою ділянкою, що була зовсім занедбана у нашій спільноті, — це наша обрядовість. Народні звичаї були впливом давніх вірувань, що корі-

нилися у світогляді наших предків. Ці звичаї виявляли почитання сил природи і Бога, були доказом радості чи смутку з приводу родинних подій. Тому й можна вважати їх духовним багатством нашого народу, що нагромадилось у нас впродовж віків. Цю галузь праці ми розглянули при допомозі студійних вечорів і показів і знайшли зрозуміння і відгук серед нашого членства. Знаходимося на добрій дорозі, щоб ці звичаї в нас відродити й закріпити.

Черговою точкою була доповідь п-ні Марії Ганіної, імпрезової референтки Окр. Ради, на тему „Книжка в освітній праці СУА“. Доповідниця з'ясувала всі дотеперішні акції, що служать цьому завданню. Це є: 1. Виставки книжок у часі Конвенції СУА, імпрез Відділів чи то в рамках інших виставок. 2. Бібліотеки при Окружних Радах (існують уже в Нью Йорку, Нью-Арку, Рочестері й Шикаго), деяких Відділах СУА (1, 28, 56, 64), а передусім пересувна бібліотека при Централі, яка служить для виставок Відділам, коли вони за тим звернуться. 3. Гуртки Книголюбів, засновані при Окр. Радах у Нью Йорку, Філядельфії, Дітроїті, Рочестері, що запізнають своїх членок із сучасною українською літературою. 4. Літературні Конкурси, найперше Конкурс СФУЖО фундації Марусі Бек, а потім Літ. Конкурс СУА на історичну повість чи оповідання фундації ім. Лесі і Петра Ковалевих. 5. Видавничі акції: деякі Відділи (29, 86, 93) видали вже книжки, а другі підготовляють видання (22 і 83). Централі видала переклад творів Лесі Українки англ. мовою „Дух Полум'я“, два альбоми українських народніх узорів, а тепер підготовляє видання книжки „Українські страви“. 6. Літ. Вечори: Виставка жіночого пера, влаштована на Конвенції СУА, є звичайно обговорена на Літ. Вечорах (Нью Йорк, Ньюарк і Філядельфія). Окрім того влаштовуються зустрічі з письменницями. 7. Бібліографія жіночого пера й літературні довідки про наших письменниць.

Третьою точкою Конференції був панель, присвячений нашій обрядовості. У ньому взяли участь — пп. Олена Коровицька (44 Відд.), Марія Ганіна (41 Відд.) і Марія Галій (20 Відд.). Модератором була п-ні Лідія Бурачинська, членка Культ.-Освітньої Комісії СУА.

П-ні О. Коровицька з'ясувала походження наших обрядів і наростан-

ня в них драматичного елементу, подученого з піснями, танками й заклинанням. Коротко накреслила різні категорії наших обрядів, пов'язаних із календарним роком чи подіями в родинному житті. Спинилась на багатстві мистецького матеріалу, що у формі пісень, голосінь, танків, мелодій та різних церемоній получений із тим.

П-ні Марія Ганіна у своїй доповіді торкнулася того, що тепер діється з обрядами в Україні. Большевицька влада донедавна завзято їх поборювала. Але збагнувши, що нічого не вдіє проти віковичних звичаїв — спробувала прищепити їм нове спрямування. І так улаштує в колгоспах офіційні „обжинки“, під Новий Рік допускає колядки і щедрівки, в комсомольське весілля вплітає весільні пісні. Та ця дивовижа являється спотворенням нашого народнього скарбу. Тому ми тут повинні дбайливо вивчати наші народні звичаї і впроваджувати те, що можливе у наш побут. До цього спеціально покликані жіночі організації, що об'єднують матерів. Бо ж матері й бабуні колись найбільше дбали і зберігали в народі цю обрядовість.

Третя панелістка п-ні Марія Галій пригадала присутнім, що є цілий ряд обрядів, донедавна живих у наших селах, що не прийнялись у нашому міському побуті. Велика шкода! Ми легкодушно зреклись цієї спадщини і через те не взяли її з собою, коли пішли в нашу мандрівку. Як приклад подала дві можливості, а саме — сніп „дідух“ при Святій Вечері і клечання хат у часі Зелених Свят. Внесення „дідуха“ в хату — це церемоніал, що ним започатковується Свят-Вечір, а приявність „дідуха“ в часі свят — це символ цілого роду, що перебуває тоді з ріднею. Клечання хат — це прояв радості в часі буяння всіх сил природи на порозі літа. Таких прикладів можна б навести більше й доповідниця подавала їх багато із свого досвіду.

В дискусії всі присутні порушували заторкнуті питання культ.-освітньої праці. Їх уформувала окрема комісія в ухвали, що подані нижче.

Наприкінці нарад п-ні Н. Чапленко з'ясувала присутнім підготову до роковин Лесі Українки, що настануть у 1971 р. Наша організація поставила собі за ціль вивчити її твори в тому часі. Кожен Відділ повинен улаштувати святочні сходи і тут розгля-

нути один її твір, його зміст, його провідну ідею, головні постаті й прослухати уривки в мистецькому читанні.

Про це святкування вже поінформовані Окружні Ради, які повинні подбати про матеріал для таких святочних сходин на своєму терені. На бажання виготовить аналізу одного твору також референтура Централі СУА.

Ухвали Конференції:

1. Ширші сходи Відділів повинні бути збагачені якоюсь актуальною темою, що поширила б знання нашого членства. Матеріал до того повинна нам давати Централь у формі доповідей, бібліографії, книжок, сценок, монологів і т. д. Особливо увагу треба присвятити Відділам у малих громадах, де немає викладачів і бібліотек. Треба також дбати про українознавчий матеріал англ. мовою.

2. Конкурс на ікону св. Ольги є великим осягом нашої організації. Тому треба прищепити в Округах зрозуміння для нього, а головню для Фонду кн. Ольги, що є підставою нашого Конкурсу. До тепер цей Фонд ще не дав суми, що є потрібна для фінансування Конкурсу й репродукції. Тому треба би в Окрузі Виставку Ікон пошторити, щоб членство побачило ікони і заохотилося до того.

3. Спільні свята, зустрічі, виступи Округи є великим освітнім і організуючим чинником. Хоч вони сильно обтяжують Окр. Раду, проте оправдують себе на дальшу мету. Для легшого виконання їх можна лучитися з іншими товариствами.

4. Кожну нову акцію, що її починаємо — треба Відділам пояснити. Для тієї цілі треба використати різні засоби, як обіжні листи, наради референток, а над усе відвідини Відділів, що їх повинні виконувати референтки Окр. Ради.

5. Пізнання і збереження наших обрядів може стати сильним об'єднувальним і виховним чинником нашої спільноти. Бажано було б, щоб ці заходи, себто панелі, студійні вечори й покази були поширені на Відділи СУА і тим досягнули широкі круги нашого членства.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Світличка 43 Відділу СУА

Виховна ділянка: За найбільш важливу ділянку нашої праці треба вважати виховну. Десять років тому 43 Відділ zorganizував Дитячу Світличку,

Із Свята Матері в Бофало:

Наймолодша мати п-ні Тамара Андріюк, членка 97 Відділу СУА і найстарша мати п-ні Анна Снайчук, членка 49 Відділу СУА

On Mothers Day in Buffalo the oldest and youngest mothers were honored

що сьогодні, поставлена вже на відповідному рівні, знайшла признання батьків і громади. За весь час її існування вона була під опікою 43 Відділу, що дбає за її навчальний рівень, адміністрацію, та тісно співпрацює з Комітетом Матерів. Світличка приміщується в Домі СУА, має гарне устаткування та потрібні научні посібники, а навчання відбувається тричі в тиждень від 10-ої ранку до 1-ої по полудні. Це покищо одинока в системі СУА Світличка, що має триденне зайняття. Скількість дітей від 35—40 кожного року. Світличку ведуть учительки пп. Марія Синейко і Мирослава Бойчук. Навчання ведеться за програмами СУА, що їх опрацювала мгр. Ірина Пеленська, та на нових доповненнях, про які подбала виховна референтка Гол. Управи СУА мгр. Олена Климишин, в опрацюванні мгр. Анастасії Смеречинської. Крім цього вчительки Світлички мають за собою довголітній досвід у тій ділянці і доповнюють її своїм знанням. Як рівнож на кожний день мають розроблену програму зайняття, ведуть денник, а матері допомагають своїми постійними дижурами. Крім систематичного навчання Світличка влаштувала у звітному часі деякі імпрези, що їх можна б поділити на внутрішні й зовнішні. До цих перших треба зачислити „Поклін Тарасові“ та „День Матері“, що відбулись таки в приміщенні Світлички і лиш для запрошених батьків, як гостей. Із признанням для вчительок треба відмітити великий вклад їхньої

праці у підготові цих свят, що найкраще виявилось на малих „артистах“, які самопевно пописувались вивченим матеріалом. На програму „Поклін Шевченкові“ склались розповіді учительок про Кобзаря України, вірші та пісні у виконанні дівчор, що з великою пошаною гляділа на портрет пророка, вкрашений рушниками й квітами.

Неменш святково відбувся День Матері, на який прийшли не лиш матері, але й батьки, бабусі й дідуся. Це було справді свято трьох поколінь. Перед гарно прикрашеною іконою „Божої Матері“, діти відспівали пісню на її честь, а опісля кожне зокрема привітало рідну маму, обдаровуючи власноручно намальованою у Світличці карткою та китичкою квітів. На кінець заспівали своїм матерям кілька для них призначених пісень і „многая літа“. Зворушливе до глибини свято викликало сльози в очах матерів.

Голова Відділу А. Богачевська в свою чергу привітала матерів від 43 Відділу та Світлички, бажаючи їм виховати своїх дітей у пошані до рідної Церкви, Народу та прадідівської традиції. Виховна референтка п-ні Христинна Дольницька подбала про гостину, що було дуже милим і товариським закінченням цього наскрізь родинного свята. Обидва свята, хоч різні тематикою, мають велике виховне значення і найбільш залишаються в пам'яті дітей. О. Г.

БОФАЛО, Н. Й.

Свято Матері 49 і 97 Відділів СУА

Свято відбулося 23 травня ц. р. у залі пластової домівки при численній участі гостей. Програму підготували п-ні М. Паньків, голова 49 Відділу, п-ні М. Стасюк, голова 97 Відділу і п-ні С. Гаврилюк, секретарка 49 Відділу.

При вході на залю п-ні О. Перейма, місто голова 49 Відділу, відзначувала матерів китичками бозу. Свято відкрила п-ні М. Паньків. Присутні відспівали пісню „О, спомагай нас“. Опісля виступали діти під керівництвом п-ні М. Стасюк, їхньої учительки. Ці найменші відспівали пісні „О, Мати Божа“, „Моя Мама найдорожча“ та продекламували „Мамі“. На закінчення кожне з малят вручило своїй матусі червону троянду, а вчительці даруночок. Всім іншим матусям діти членок Л. Дранка, Д. і У. Гаврилюк роздали туліпани.

Змістовну доповідь „У пошану матерям“ відчитала п-ні Е. Стасюк. Із черги діти Р. Макух, А. Стасюк, Л. Дранка, Д. і У. Гаврилюк виступали з декламаціями та музичними продукціями. Дуже милою хвилиною було представлення найстаршої і наймолодшої віком матері. Першою є п-ні А. Снайчук, колишня довголітня голова 49 Відділу, а другою п-ні Т. Андриук, членка 97 Відділу.

Свято закінчено піснею „О, Маріє, Мати Божа“. Після цього присутні ще довго забавлялись за кавою і солодким.

Стефанія Гаврилюк, секретарка

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Симпозіум 64 Відділу СУА

Дня 19. вересня 1970 р., на ширших сходинках 64 Відділу СУА відбувся симпозіум про Олександра Довженка. У програму входило: „Життєпис Довженка“, уривки із спомину Ю. Смолича „Розповідь про неспокій“ — про те, як радянський уряд не допускав Довженка до праці й не хотів друкувати його творів (п-на Світлана Луцька), „Зачарована Десна“ — уривки й свої завваги (-п-ні Люба Волинець), „Поєма про море“, аналіза сценарія (п-ні Ліда Крамарчук) поділена на дві частини — перша згідна з партійною лінією, а друга з духом українського народу.

Коментатор п-ні Оксана Щур поділа у своєму резюме, що Довженко великий і талановитий художник, ве-

ликий патріот України, випровадив її на світову арену й закріпив за собою вплив на українську літературу й мистецтво.

З публіки забирав голос літературознавець п. Юрій Лавриненко. На його думку Довженко один із тих, що в нашій літературі найкраще представив жінку українку. Він відчитав уривки з „Записних книг“ і „Україна в огні“ Довженка. П-ні Христия Навроцька відчитала з книжки „Довженкові думи“ кілька маркантних його думок на доказ, що він у першій мірі був українцем, людиною і художником. П-ні Марія Савчак, голова Відділу, доповнила ці відомості своїми враженнями.

Пресова референтка

ВАШІНГТОН, Д. К.

З діяльності 78 Відділу СУА

На порозі осінньо-зимового сезону варто глянути взад і зробити підсумок праці за минуле півріччя. У ньому можна було насправді використати тільки три місяці, бо другі три (червень-липень-серпень) відпадають з уваги на літні вакації і несприятливу для праці погоду.

В тому часі Управа Відділу відбула 5 засідань, присвячених обговоренню заряджень Гол. Управи й обміркуванню засобів здійснення устійненої програми праці. Зв'язок із членством був утримуваний шляхом ширших сходин членів, а їх упродовж півріччя відбулося 4. Двоє з них були урізноманітнені особливою програмою. І так: 8. квітня ц. р. студент Ярослав Оришкевич висвітлював свій фільм із поїздки в Україну, даючи до нього пояснення; 10. травня ц. р. п-ні Ірина Ставнича читала доповідь про життя і творчість Олени Пчілки (з приводу 40-річчя смерті письменниці). На цих же сходинках членки Відділу прощали п-ні Ляню Яримович, активну членку Управи, яка вибувала, виїжджаючи на довший побут до Франції.

Традиційне вже Свято Матері, подучене з Дитячою Вишиваною Забавою, відбулося 10. травня ц. р., при співучасті Школи Українознавства й Пластової Станиці у Вашингтоні. На програму Свята зложилися: святочна промова голови Відділу п-ні Терези Царик; виступи хору школи українознавства під керівництвом інж. Петра Круля; декламації учнів тієї ж школи; виступ дітей із Світлички СУА

з пісеньками в супроводі ритмічних рухів; мелодеклямації новачок Пласту; піднесення китиць цвітів найстаршій і наймолодшій мамі — дівчатами Світлички; дефіляда дітей у вишиваних одягах; і врешті дитяча забава.

Відділ, бажаючи допомогти батькам в їх виховних заходах, зорганізував, 24. травня ц. р., окрему дитячу імпрезу, а саме: дитячу оперетку „Червона Шапочка“ (лібретто Леоніда Полтави, музика Василя Безкоровайного) — у виконанні лялькового театру 90 Відділу СУА з Філадельфії.

Дитяча Світличка, що охоплювала 18 дітей, продовжувала свою працю під проводом п-ні Забияки до половини червня. Працю Світлички в шк. році 1969-70 закінчено святочним закриттям, із popisом дітей, роздачею дарунків (книжок) дітям і сніданком для дітей.

Дуже успішно пройшли практичні курси, заініційовані й зорганізовані п-ні Богданною Гелестою. До тепер відбулися: 2 лекції писання писанок (інструкторка п-ні Дарія Мелех); 4 лекції крою і шиття (інструкторки пп. Тереза Царик, Оксана Лев і Лідія Яросевич); 1 лекція плетіння на дрютах (інструкторка п-ні Дарія Калиневич).

Бажаючи привернути увагу широкого американського загалу на красу українського народного мистецтва, особливо хорової пісні й танку, — Управа Відділу підготовляє окремий виступ в рамках імпрези, організованої відомою американською виховною і стипендією фундацією.

Маємо надію, що започаткована Управою Відділу праця — розгорнеться куди ширше й живіше в другому півріччі.

Софія Кушнір
пресова референтка

БЕТЛЕГЕМ, ПА.

З діяльності 91 Відділу СУА ім. Олени Кисілевської

В днях 7. і 8. березня ц. р. відбувся Базар, що його уважаємо найбільш удаलोю імпрезою цього року. До неї приготувались ми яких 6 місяців, вишиваючи, шикючи і виробляючи різні оригінальні експонати, ляльки, писанки, вазонки тощо. Під час базару відбувся показ писання писанок, що його провадили пп. Савчук і Винницька, а в неділю висвітлення прозірок із життя українців в Америці (д-ром (Докінчення на обгортці)

БАЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ

Донедавна така імпреза відбувалася тільки в Канаді. А тепер Спілка Українських Журналістів (СУЖА) заповіла влаштування такої товариської зустрічі у ЗСА. До виконання її приступила спільно з Фінансовою Комісією СФУЖО, що має свій осідок у Філадельфії. Тому й Баль відбудеться 31 січня 1971 р. у цій місцевості.

Програма Балю Української Преси запланована атракційно. В її склад входить вибір кралі української преси. Вибору довершить Жюрі на самому Балю, але кандидаток повинні висунути оодинокі пресові органи ЗСА. Між ними — „Українка у світі“, „Вісті СФУЖО“ і журнал „Наше Життя“.

І от тепер завдання перед складовими організаціями СФУЖО — висунути відповідну молоду дівчину зі свого терену. Побажано було б, щоб вона була членкою молодечих організацій і вільно володіла українською мовою. Вік кандидатки: вищі кляси сер. школи або час університетських студій.

Очікуємо кандидаток Союзу Українок Америки, Українського Золотого Хреста й Об'єднання Жінок ОЧСУ у першу чергу. Але їх повинні висунути також наші складові організації в Канаді — Організація Українок Канади, Ліга Укр. Католицьких Жінок і Об'єднання Жінок ЛВУ. Це вперше наші пресові органи „Українка у Світі“, а також „Вісті СФУЖО“ будуть зареєстровані на Балю Української Преси. Отже тому хотіли б ми дістати представниць цілого нашого континенту. Радо привітали б кандидаток усіх наших складових організацій, однак велика віддаль унеможливує їм прибуття на цю товариську зустріч. А щойно там западе вирішна постанова, хто стане кралею української преси.

Із Конгресу Міжнар. Жіночого Союзу

У вересні ц. р. серед розкішної надренської природи в невеликій курортній місцевості Кенігштайн у Німеччині, проведений із притаманною господиням прецизністю, відбувся XXII. Конгрес Міжнародного Жіночого Союзу. На Конгрес прибуло 250 делегаток із 41 країн, крім того в Конгресі брали участь гості й спостерігачі.

Світову Федерацію Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) заступало дві делегатки: мгр. Олена Процюк, референтка зв'язків СФУЖО та І. І. Штайнер, голова ОУЖ Німеччини. Найчисленніша делегація була з Німеччини — 66 осіб; крім цього були заступлені країни: Австралія, Багамас, Барбадос, Цейлон, Данія, Єгипет, Етіопія, Фінляндія, Франція, Гана, Греція, Гуяна, Гаїті, Ісландія, Індія, Індонезія, Іран, Ірландія, Ізраїль, Італія, Джамейка, Ліберія, Марокко, Непаль, Голляндія, Нігерія, Норвегія, Пакістан, Філіппіни, Сієра - Леоне, Швеція, Швейцарія, Тайлянд, Тринідад, Тобаго, Туреч-

чина, Тунізія, ЗСАмерики. Зауважувалось помітне відмолодження делегаток, добру підготовку до виступів та деякі расові наставлення серед африканських делегаток. Народи конгресу проходили ранішніми пленарними сесіями, побідними нарадами покликаних чотирьох комісій: Цивільних і Політичних Прав, Економічних Прав, Виховної та Соціальних Прав. Вечірні години були заповнені панелями молодих: азійських і африканських жінок. До найкращих виступів слід зарахувати реферат індуски Лакші Менон „Освіта як інструмент соціального прогресу“.

Помимо обмежень, подиктованих засадою національностей, репрезентованих при ООН, українські делегатки своїми виступами чи то на пленумі, чи на поодиноких сесіях здобули загальне признание та нав'язали нові цінні зв'язки з представницями поодиноких держав. Вони мали своє окреме місце при столі з написом Україна, їх представлено на пленумі Сесії, як заприятену організацію, як також взяли участь в офіційному полуденку, що його влаштувала для голів делегацій дружина президента Німеччини п-ні Гайнеманн.

Складові організації повинні надіслати життєписи і світлини у двох примірниках своїх кандидаток до кінця грудня 1970 р.

30 січня 1971 —

вибір кралі

української преси

П-ні Софія Ваврик
Mrs. Sofia Wawryk, President of
Ukrainian Women's Association in
Australia

НА ЧОЛІ ОРГАНІЗАЦІЇ

В попередньому числі Вістей СФУЖО подали ми вістку про те, що 9-ий З'їзд Союзу Українок Австралії обрав своєю головою п-ні Софію Ваврик з Аделяїди. Як довголітня членка тієї організації, що стояла у проводі стейтрової Управи Півд. Австралії і є активна у виховно-шкільній діяльності — Софія Ваврик користується довірою цілої української громади.

Вона походить із священничої сім'ї Туркевичів. Народилася в Бубнищі, пов. Долина, де проживали її батьки — о. Михайло і Мелянія з Грабовенських Туркевичів. Дитинство й юність її пройшли в с. Поникві коло Бродів. Спершу вчилася вдома приватно, а потім закінчила семінарію УПТ у Львові. Стала працювати, як учителька, спершу в Підкаміні біля Бродів, потім у Поникві, а в часі 2-ої світової війни в Буську. Одружилася із д-ром Михайлом Вавриком, з фаху лікарем, що тепер уже покійний. Господь Бог поблагословив це подружжя двома синами.

До громадської праці включилася дуже скоро. Найбільшу увагу приділяла жінці-селянці і тому працювала в Клубах Сільського Господаря в Бузеччині, як голова або заступниця.

Подавшись у велику мандрівку, родина поселилася в Півд. Австралії. В Аделяїді замешкали сини С. Ваврик — Степан і Любомир із родинами. Тут спільно з іншими Софія Ваврик створила Стейтову Управу СУА й стала першою її головою. Як учителька з замилювання вона дала почин до заснування Рідної Школи та вчителює в ній довгі роки. Вже 5-тий

рік є секретарем Центральної Шкільної Ради Австралії.

Великою вітхою бабуні — це внучки-двійнята Христинка і Гануся. А тепер під її опікою знайшлася велика організація СУА, що недавно тому відзначила 20-річчя своєї діяльності. Пані Софії Ваврик і всім членкам Головної Управи бажаємо успіху на новому шляху!

СПОМАГАЮЧІ ЧЛЕНКИ СФУЖО

Спомагаючі члени СФУЖО це прихильники, що зголосили і вплачують 10 дол. річної вкладки.

У 1969 р. вплатили цю вкладку: Бек Маруся (69, 70, 71), Білзор Марія (69), Демиденко Людмила (68), Довгань Віра (69), Глушевська Анна (69), Кливак Ольга (69), Руснак Ірина (69), Стебницька Стефанія (69, 70), Заяць Ольга (68), Жеребецька Магдалина (70).

ДИТЯЧА ОСЕЛЯ УКР. ЗОЛ. ХРЕСТА

Як відомо, Укр. Зол. Хрест у ЗСА вже 13 років провадить дитячий табір на Оселі ім. Олега Ольжича в Лігйтоні. Дня 6. вересня ц. р. відбулося посвячення нового будинку, побудованого заходами Укр. Зол. Хреста. З тієї нагоди відбулося в Оселі величаве свято, що стягнуло Управу й членів організації, учасників таборів та їхніх батьків.

Український Золотий Хрест — це єдина жіноча організація, що провадить у своїй програмі дитяче таборвання. Тому цей її успіх, що вказує на розвиток цієї галузі, треба щиро привітати.

ЧЛЕНКИ-ПРИХИЛЬНИЦІ СФУЖО

У двох попередніх числах Н. Ж. подали ми частинами поазбучний список членок-прихильниць, що вплатили свою вкладку в 1969 р. У цьому числі вміщуємо закінчення цього списку. В загальному їх вплата призначена була за 1969 р., а при відхиленні подаємо в дужках належну дату.

Савчук Стефанія, Савка Євгенія, Семотюк-Дроздовська Соломія, Сенейко Марія, Сенишин Галина (68), Шмигель Ірина, Шмигельська Стефанія, Шпак-Прибитківська Емілія (69, 70), Сінякевич Марія, Слободян Марія (69, 70), Слюзар Леонія, Смеречинська Анастасія, Солонинка Марія, Стедишин Савеля, Струмінська Марія, Судчак Ірина, Сивуляк Анна, Терлецька Зеновія (70), Вахнянин Ліда, Велигорська Марія, Вертипорох Леоніда (68), Весоловська Олена (67, 68, 69), Вонітова Оксана, Винницька Ярослава (68, 69), Зафігурна Наталія, Залітач Стефанія, Зварич Марія (68, 69), Жуковська Стефанія.

ХРОНОЛОГІЯ ЖИТТЯ І ТВОРЧОСТИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Вже незабаром вийде з друку ця цінна життєписна праця Ольги Косач-Кривинюк. Книжка матиме 900 стор. і численні ілюстрації. У нотатці Вид. Комітету сказано: „Ця книжка видана завдяки матеріальній допомозі українців, що живуть поза межами України, зокрема українських жіночих організацій“.

Ціна книжки 18 дол. Хто вніс передплату перед 1. листопада 1970 р. міг отримати її за ціну 14 дол.

ХІІ. Літературний Конкурс СФУЖО

З ініціативи й фундації Марусі Бек, радної м. Дітройту, продовжуємо Літературні Конкурси для творів жіночого пера. У виконанні цієї постанови проголошуємо

ХІІ. ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС СФУЖО

Предметом цього Літературного Конкурсу СФУЖО є — оповідання для дітей. Воно може бути призначене для дітей дошкільного (3—6 років) і дітей шкільного віку (7—12) років.

За найкращі твори обох категорій будуть признані дві рівнорядні нагороди — по 100 доларів кожна.

Учасницями Конкурсу можуть бути жінки-письменниці або всі, що хотіли б ними бути.

Реченець Конкурсу — 31. березня 1971 р.

До Жюрі ХІІ. Літ. Конкурсу СФУЖО входять: д-р Борис Білаш, Іванна Качор і Віра Марчук, усі з Вінніпегу.

Конкурсні твори слід надсилати в трьох примірниках під псевдонімом. Особливо в запечатаній коверті слід подати справжнє прізвище авторки.

Надсилати на адресу:

Women's World, P. O. Box 791, Winnipeg 1, Man., Canada.

На естрожі здоров'я

Д-р Зоря Ясінчук-Гріффо

Пілюлі й їхні наслідки для здоров'я

Жіночі гормони це ключ, що отворає нам нові простори фізіології і медицини, та рівночасно відчиняє скриню Пандори зі всякими здоровними клопотами. Про небезпеку пістряка ми вже говорили, а низку інших небезпек обговоримо цим разом.

Науковці-теоретики тепер поважно застановляються над судьбою ячок, що їм пілюлі не дозволили розвинути. Чи вони взагалі не розвиваються? Чи може тільки частинно розвиваються — а потім завмирають? Чи може чекають на першу можливість, щоб дальше продовжувати свій розвиток? А якщо так, то чи доростуть повновартісно, чи може будуть другорядним плодом? Все це дуже поважні питання і годі відповідати на них на основі нашого дотеперішнього ще недосконалого знання. Маємо звіти в літературі, де ячка дійсно тільки мінімально розвинулися і притихли. Та це ще не вповні задовольє нас відносно їхньої дальшої судьби, тимбільше, що знаємо з практики, що не раз як перервати або забути вживати пілюлі — жінка завагітніє і приведе на світ троє, четверо а то і більше немовлят. Нормально тільки одне яечко шомісяця дозріває, отже многочисельний плід без сумніву кидає підозріння на вік яечка.

Наскільки мали б такі застарілі ячка спричинювати другорядний плід? На таке питання дійсно немає конкретної відповіді. Та варто застановитися над найновішим твердженням, що ритм мовляв не є доброю метою для обмеження родини, бо допускає запліднення два-три дні застарілих ячок! Якщо такі „застарілі“ ячка небажані, то що тоді скажемо на можливість два-три місячної „застаріло-сти“?

Найширше відомим закидом проти жіночих гормонів є спостереження, що жінки під час вживан-

ня пілюль часто підлягають сціпам крові. Маємо досліди переважно з Англії і тепер знаємо, що естроджін дійсно сприяє сціпленню, бо уможливує, чи там спонукує творення анормального типу лецитину в крові, який потім розбиває пластинки — це є тільки, які по розбиттю іменно започатковують нормальний процес сціплення.

Вісімдесят відсотків нормальних жінок під впливом пілюль дістають субклінічну цукрицю. Це початкова стадія, де ще немає начних признаків недуги, тільки лабораторія виявляє знижену толеранцію глюкози. Жінки, які вже терплять або знаходяться в початкових стадіях цукриці — само собою є в значно більший небезпеці.

Пілюлі чи то гормони шкодять також нормальній діяльності печінки. Старші звіти подають тільки переходові недомагання, що не проявляються клінічними признаками, тільки порушеною функцією, яку виявляє лябораторія. Найбільш чутливими є скандинавки, бо часто або вони, або їхні немовлята, якщо кормлені грудьми дістають жовтачку. Зате найновіші відкриття з Аргентини виявляють, що пілюлі, якщо їх вживати впродовж року, пошкоджують клітини печінки. Зміни, що їх замічено електрон-мікроскопом скидаються на поруки спричинені вірусним гепатитом.

Анормальні клітини видно не тільки в печінці, але і в глибших верствах матиці. Виділюючі залози матиці також поступенно нидіють. Це проявляється скупішими кровотечами підчас вживання пілюль — а інколи і цілковитим припиненням менструації. Не раз, як і перестати брати пілюлі, кровотечі на довший час або бодай тимчасово припинюються. Майже три відсотки жінок на пілюлях мають такі признаки.

Гормонів не дається хворим на

серце або нирки, не тому, що вони мовляв спричинюють недугу цих органів, але естроджін та проджестерон мають вплив на метаболізм (переміну матерії). Під цим впливом сіль задержується в організмі і доводить до опухів (едема) тіла, не раз і дуже сильних. Едема притяжує серцеві чи то ниркові недуги, а ці недуги притяжують едему.

Жіночі гормони в пілюлях проти вагітності тепер вживаються на широку скалю. Крім того багато старіючих жінок прямо домагаються, щоб лікарі приписували їм гормони. Хто ж не хотів би усунути такі признаки старости як поморщену шкіру, зменшення еластичної лучноткані, душевні заломання, притуплену пам'ять? Дещо з того до певної міри є наслідком природнього старіння, наколи душевні заломання бувають спричинені у великій мірі трудним положенням старіючої жінки.

Немає сумніву, що в сучасну пору старіюча жінка знаходиться у труднішому положенні, ніж коли-небудь у минулому. Модерна медицина продовжує їй життя, а модерний устрій позбавляє її що раз більше можливостей почуватись потрібною. Постепенне відокремлення дорослих дітей позбавляє її можливости брати участь в їхньому житті. Давновкорінена пошана для старших та досвідчених щезає. В господарстві вона вже також не є необхідна, бо робітню силу заступає машина, а близькі душевні взаємини з чоловіком не раз нидіють через розривки при телевізії. Тому треба користати зі всіх засобів, щоб у міру можливости збагатити їй цей час. Та чи жіночі гормони зможуть нешкідливо долучитися до цього зусилля — це ще знак питання.

Сьогодні ніхто не може твердити, що гормони чи то пілюлі є вповні безпечні, хоч уживаються передчасно та на зашироку скалю. Та є надія на зліпшення. Поперше, замічуємо зворот у медичній опінії, більше змагання до обережності. Подруге, приватні підприємства та державні установи гарячково працюють над безпечнішими продуктами та над цілком новими підходами до справи. Вже тепер накреслюється один новий напрямок, що обіщує значний крок

З нашої куховарської книжки

Куховарська книжка Зеновії Терлецької вже знаходиться в друку. Та заки вона появляється цікаво буде нашим читачкам познайомитися з її змістом. У передсвятчному часі подаємо кілька приписів із відділу „Печиво“, що зможуть пригодитися. У черговому числі будуть зразки приписів із відділу „М'ясиво“ і „Риб“

Пиріжки (паштетики) дріжджеві

$\frac{3}{4}$ горнятка масла, 2 горнятка борошна (муки), 4 жовтки, 2 ложки цукру, 2 унції дріжджів, $\frac{1}{2}$ горнятка сметани, 1 ложечка цукру, $\frac{1}{4}$ ложечки солі.

Масло посікти з борошном, жовтки втерти з цукром. Дріжджі розпустити в сметані, додаючи ложечку цукру і сіль і вимішати з утертими жовтками. Сполучити з борошном, посіченим із маслом і далі цю масу сікти, аж постане одноціле тісто таке густе, як на вареники. Покласти тісто на дві години, щоб підійшло (в кімнатній температурі). Потім розкачати його трохи грубше, як на вареники і викроювати прямокутники або кружальця, як на вареники. Накладати на них начинку і звивати в пиріжки. Укладати на помашений товщом лист (бляху) і лишити, щоб ще раз підійшло. Заки всунути до печі — помашити розбитим яйцем. Пекти у вигрітій печі на 350 ст. біля 20 хвилин.

вперед. До тепер всі пілюлі склалися з обох гормонів: естроджіну і проджестерону і як я вже обговорювала, естроджін являється більше небезпечним. Праці в американським морським шпиталі у Сан Дієго, Каліф. виказують, що малі дози проджестерону не мають впливу на овуляцію, але міняють вистілку матиці так, що плід не всилі в ній загізнитися. Правдоподібно нові продукти цього типу будуть уліпшені для експериментального вжитку досить скоро.

Начинювати м'ясом, капустою, грибами.

Різв'яна булка (струцля)

3 унції дріжджів, 2 горнятка молока, $\frac{1}{2}$ горнятка цукру, 9 горняток борошна (муки), 4 жовтки, 2 цілі яйця, $\frac{3}{4}$ горнятка масла, $\frac{1}{2}$ ложечки солі, цитринова шкірка.

Зладити розчину з дріжджів, пів горнятка теплого молока, ложечки цукру і ложки борошна. Покласти в тепломі місці на пів години, щоб підійшло. Втерти яйця з цукром. Масло стопити, зняти шум і осад. Вимішати розчину з яйцями і додаючи потрохи борошно, решту молока і сіль — місити около $\frac{3}{4}$ години аж тісто почне відставати від руки. Тоді вляти топлене масло, додати цитринову шкірку і знов місити $\frac{1}{2}$ години. Покласти тісто в тепломі місці, щоб підійшло подвійно. Тоді поділити його на три частини, розкачати кожну у валок і сплести їх у косу. Виложити на помашений і припорошений борошном лист (бляху) і покласти, щоб підійшло. Коли виросте, тоді помашити розбитим яйцем і притрусити маком. Всунути до вигрітої печі на 325 ст. і пекти одну годину.

Горіховий торт Ані

9 яєць, 9 ложок цукру, 4 ложечки картопляного борошна (муки), цитринова шкірка, $1\frac{1}{2}$ горнятка мелених горіхів, румовий пунш.

Жовтки втерти з цукром аж збілюють. Картопляне борошно вимішати з цитриновою шкіркою і меленими горіхами. Получити це з жовтками. Поділити цю масу на три частини. До кожної вбити тугий шум із трьох білків, вимішати і виложити до окремої тортівниці. Всунути до вигрітої печі на 300 ст. і пекти около 15 хвилин. Вибрати з тортівниці, а коли прохолоне, покропити пуншом. Перекладати кавовою масою і покрити такою ж склицею.

Пунш до торта: $\frac{1}{2}$ горнятка сильного напару чаю, посолодженого і $\frac{1}{2}$ горнятка руму. Перемішати.

Кавова маса

2 жовтки, 2 ложки цукру, 2 ложки міцної кави, 1 ложка добре втертого масла з ложкою цукру-пудру, 1 ложка руму.

Жовтки втерти з цукром аж збілюють. Розвести ложку спорошкованої кави у двох ложках кип'ячої води. Заварити на парі жовтки з кавою, а коли маса почне гуснути, зняти. Коли простигне, додати рум і втерте масло. Добре вимішати. Коли б було за рідке — додати ще пів ложки масла.

ДБАЙМО ПРО ВЗУТТЯ

Часто міняємо взуття з огляду на потребу і зміну нашого вбрання. Тому на утримання його треба звертати пильну увагу.

Найбільше клопоту завдає нам кольорове і замшеве взуття. Воно легко терпить від пороку й негоди.

Кольорові черевики треба наперед почистити молоком від пилу і плям, а потім намастити тонкою верствою ясного крему. Замшеві черевики треба добре вичистити, а потім почистити гумовою щіткою. Нею найкраще усунути бруд і підняти ворс.

Лакове взуття не радимо носити в спеку, бо лакова плівка швидко тріскає і втрачає блиск. Лакові черевики слід час від часу покрити тонкою верствою ланолінового або вазелінового крему, а коли таких немає, то й рициновою олією. Через 15—20 хвилин зняти м'якою шматинкою цей товщ, а коли шкіра просохне, тоді натерти черевики оксамитною шматкою. Зберігати лакові черевики треба загорнутими в папір.

УКРАЇНСЬКІ ГОСПОДИНІ! УВАГА!

Підготовляємо до друку книжку

ЗЕНОВІЇ ТЕРЛЕЦЬКОЇ

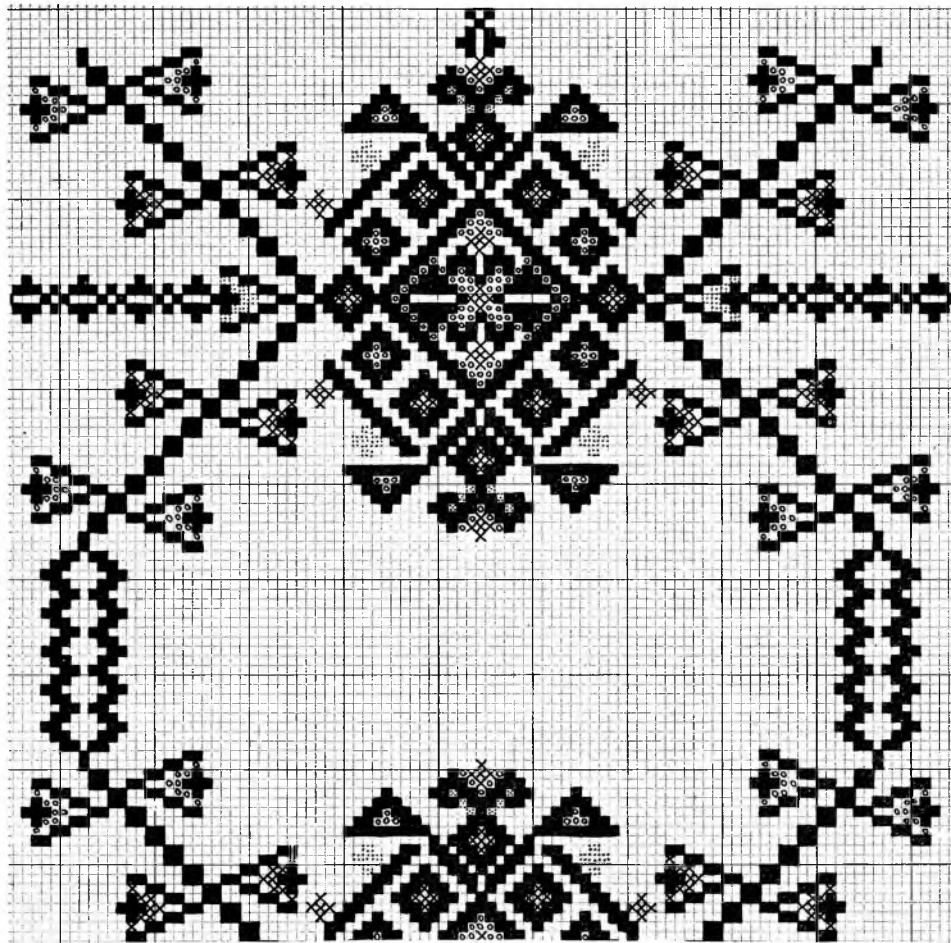
Українські страви

Давні приписи з Галичини.

Книжка розміру около 300 ст. обійматиме всі ділянки куховарення.

Коштує в твердій обгортці 7 доларів разом із пересилкою.

Замовлення і гроші слати до Адміністрації Нашого Життя

Взір до скатерки
Design for a tablecloth

Вишивана скатерка

Зимові вечори довгі й дають нам нагоду до більшої вишивки. Почнімо вишивати скатерку! Це найбільший скарб, що може знайтися між нашим столовим біллям.

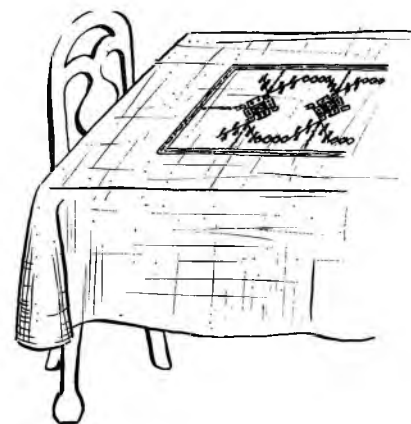
Матеріал. Тут потрібно подвійно широкого полотна або панам. Вже є дуже гарні в продажі в білому й кремовому відтінках. Розміром мусить бути достосоване до нашого стола. Довкруги викінчуємо скатерку широким рубцем.

Вишивка. Взір стараємось розмістити по середині скатерки. Його не потрібно багато. Далеко краще ви-

глядає скупа, але гарно розміщена вишивка, ніж важка надмірна прикраса.

Центральним мотивом є буковинський хрестиковий взір. Таких мотивів може бути два або три — залежно від довжини стола. Вони сполучені з собою розгалуженням, що творить немов віночок. Із того постають медальйони по середині скатерки.

Взір. Хрестиковий взір виконаний у п'яти кольорах. Чорна ■■ ч. 310, червона xx xx ч. 321, жовта oo oo ч. 743, зелена . . . ч. 905.

Вишивана скатерка
Embroidered tablecloth

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. XXVII.

NOVEMBER, 1970

No. 10

MUSEUM COMMITTEE

The UNWLA Folk Art Museum, founded in 1967, is located in four rooms on the top floor of the Ukrainian Institute of America. Exhibits include Ukrainian hand embroideries, ceramics, wood sculpture, Easter eggs and examples of folk costumes from the various regions of Ukraine.

A Museum Council, composed of representatives of the Ukrainian Institute and UNWLA, serves as curators of the Museum. Members include Theodore Dzus, president of the Institute, Mrs. Stefania Pushkar, UNWLA president, and Myroslava Hordynsky, art director.

The work of the Museum is directed by a Museum Committee under the direction of Mrs. Maria Rzepecka, UNWLA Folk Art Chairman. Other Committee members are Katherine Peleshok, Ivanna Petrivska, Oksana Rak, Alexandra Riznyk, Olha Sonovycka, Oksana Schur and Luba Wolyneć.

The Museum Committee is composed of commissions which are in charge of exhibits, Museum catalog, research, conservation, exhibits, and public service.

The Commissions work independently of each other, but meet at intervals to report on their activities and plan future programs.

The Committee's main concern is with furnishing the Museum. There is a lack of exhibit cases, for one thing. Currently in the working stage is the preparation of new embroidery displays and costume models.

The Museum is open daily from 3-5 p.m., and on Saturdays and Sundays from 1-5. Recently the Museum published a catalog in the Ukrainian and English languages.

New Case of Misinformation

We are deeply affected by the misinformation about Ukraine which frequently appears in the American press, and strive to correct each unfortunate situation when it arises. We are aware, of course, that there is no immediate remedy, but we plan to continue our efforts in the hope that eventually the attitude of the press will change.

The situation becomes even more serious when badly misleading information appears in book form, especially when it purports to be based on authentic sources. A recent case in point is **The Cooking of Russia**, one of a series of cookbooks published by Time-Life Inc. The cookbook is a collection of recipes of four distinct peoples of the USSR — Ukrainian, Russian, Baltic and Georgian. Although the recipes are separated in four chapters, they are collected under the title: **The Cooking of Russia**. The cover shows an exquisite illustration of Ukrainian Easter eggs.

The attitude of the authors and the form of the book itself led the UNWLA Executive Board to issue a statement at its Annual Meeting clarifying its position on the matter. The statement, which appeared in No. 8 of "Our Life," states that the Executive Board considers it imperative that the matter of the book be discussed with the Time-Life publishers and that the publishers be urged to publish a separate cookbook of Ukrainian recipes. We feel that a publisher as well known as Time-Life can afford such an undertaking.

We already have a sound, well-researched Ukrainian cookbook — "Traditional Ukrainian Cook-

ery" by Savela Stechyshyn. It is widely distributed and serves as the most authoritative sourcebook on Ukrainian foods and cooking. The Life cookbook cites Mrs. Stechyshyn's book as a source.

There are also other excellent ethnic cookbooks. There is, for example, a Slovak cookbook which appeared in one million copies. The Polish-Americans have also produced a cookbook of Polish cooking.

Unfortunately, it appears that these publications are not proof enough of ethnic individuality. It is for this reason that a Ukrainian cookbook published by a major publisher is a matter of great importance.

ANNIVERSARY OF LESIA UKRAINKA

In February, 1971, the Ukrainian community in the Free World will observe the 100th anniversary of the birth of Lesia Ukrainka. The UNWLA has already made plans for the observance. Main interest will be focused on gaining a better understanding of Lesia Ukrainka's works. Individual Branches will hold special programs honoring the poetess.

ALBUM OF HISTORICAL COSTUMES

UNWLA Branch 64 has published an album of Ukrainian historical costumes in the form of separate postcards. The album includes an interesting and helpful introduction in both English and Ukrainian and the original poem by Leonid Poltava which was especially written for the showings of the historical costumes. The album will retail for \$3.00.

The Parental Role

(Conclusion)

Democracy places high value upon freedom. In such a way of life, each individual is free to choose his vocation, his religion, his politics, his marriage — in fact, he has freedom of choice in regard to all the most important aspects of life. The age-old struggle for freedom has been waged for the purpose of allowing each individual to lead his life in his own chosen way, subject to the restraint of laws which he helps to frame. In a democracy, therefore, **each individual must be educated to become capable of making wise, intelligent choices.**

How is this to be accomplished? Organized study-discussion groups provide an educational setting in which adults may pursue any topic of interest to them. Through the content material which they study and through group discussion under well-trained leadership, adults may acquire both knowledge and understanding of any field or subject. This can also be achieved through individual methods of study, through lectures and other methods of learning, but there are many additional values to be gained through group learning situation where the discussion method is used.

In a Good Discussion Group

1. Every person can learn and grow through active participation. Passivity does not lead to learning and growth.

2. Each person learns to think for himself and to express himself.

3. All have opportunities to share their learnings and experiences with each other. Decisions and resulting actions are enriched by the knowledge and experience of different people.

4. All have opportunities to try to resolve their differences — to reach agreement or to accept disagreement or create something new.

5. Each person is likely to gain greater insight into his own feel-

ings, thoughts, and opinions, as well as those of others. He comes to understand both himself and others better.

6. Working with others toward a good end is satisfying not only in the excellence of its purpose; it is also of value in the accompanying result — instilling in those who share in such an activity a feeling of belonging to the group.

Group study and discussion offer a process through which individuals can grow intellectually, socially, and emotionally. Those who really want to grow — who want to improve their relationships with others, both in their own families and in the larger community — will find in these group experiences real opportunity for such development. But no one can expect to accomplish these changes without genuine effort.

In any good discussion there is **content** — something to talk about. What the group talks about is important, as well as **how it is discussed**. Most topics that are worth discussing call for some **knowledge** of the subject. **What is the factual basis upon which the solution of any problem must be built?** This question must be answered first. To get the facts, those who participate in group discussion would be willing to read and study. Otherwise their discussion may become merely “pooled ignorance,” as it has sometimes been called.

Few groups can be maintained successfully over any considerable period of time unless the members are willing to work, to accept responsibility for study and preparation of material which they will bring to the group and share with each other. That is why groups participating in this type of Parent Education Program would be called study-discussion groups.

Our belief in a free society im-

Halina Tytla's icon of St. Olga got the second prize at the UNWLA Contest

plies that we have faith in people — in their ability to think, to learn, and to solve their problems intelligently. A Parent Education Program based on study-discussion groups under trained leadership implies that we have faith in parents. It is based upon the conviction that most parents want to be good and wise parents. It recognizes that for most of them there has been little opportunity for education and training designed to help them understand children or themselves as parents. **Many of them have not even been aware of their need for such education.**

A Parent Education Project has been developed to provide opportunities for parents to acquire the knowledge and understanding that will help them to see themselves and their children more clearly, and will enable them to solve more intelli-

Mrs. Michalina Z. Tworischuk

REPORT OF BRANCH 32 IN NEWARK-IRVINGTON, N. J.

At their September meeting, our Branch elected a new board of officers.

The new president, Mrs. Michalina Z. Tworischuk, is a graduate of Central High School of Newark, N.J., the Newark School of Fine and Industrial Arts, and

gently the inevitable problems that arise in any family and the Ukrainian home in particular. As a result, parents and children will be able increasingly to enjoy the rich emotional quality of their relationships and their Ukrainian culture and traditions. The Parent Education Project is designed to be continuous in every community, recognizing that:

1. There are always new parents.
2. Relationships between parents and children change as children progress through various age periods of development.
3. New knowledge and greater understanding become available through continuous research.

What children will learn is just a question of the kind of parents who rear them. Parents are a strategic group of adults to be reached in the long range preservation of our Ukrainian heritage. Through their children parents have a direct influence on the future growth of Ukrainianism.

Rutgers Evening School. She is an active member of the Rosary Altar Society of St. John's Ukrainian Church of Newark, N. J., Ladies Auxiliary of Union Lodge No. 1583 BPO Elks, Parents Club of Archbishop Walsh High School, and Parents' Club of Marquette University.

To assist their new president are: Mrs. Jean Sawchuk as vice pres., Mrs. Olga Maselko, secretary, Mrs. Anna Kalba, treasurer, Mrs. Dorothy Losowyj, public relations, Mrs. Mary Rohowsky, welfare chairlady, Mrs. Mary Maszera, organizer, Mrs. Theresa Didyk, entertainment chairlady, and Mrs. Stephanie Brenycz, hospodinia. To all — Mnohaya Lita.

Dorothy Losowy
Public Relations

IN MEMORY

of my late wife

Maria Herasymiuk

Joseph Herasymiuk
Brooklyn, N. Y.

Ukrainian Dishes

In this issue we wish to share with our readers two more recipes from Natalia Kosticka's booklet "Pastries," which the UNWLA published in a Ukrainian edition in 1969.

Christmas Babka

- ½ cup butter
- ¼ cup sugar
- 3 eggs
- 3 ozs. yeast
- 1 cup milk
- 4 cups flour
- ½ tsp. salt

Combine butter with sugar and blend well. Beat eggs and add to butter-sugar mixture. Blend all ingredients well.

Dissolve yeast in lukewarm milk. Sift flour and add salt. Alternate adding flour and yeast to butter mixture. Beat batter with a wooden spoon and pour into flour-sprinkled bowl. Let stand for 1—1½ hours until doubled in bulk.

Transfer dough to buttered

baking pan and let rise again for approx. 40 minutes. Bake in a not-too hot oven at 350 degrees for 45 minutes. Remove babka from oven and let cool.

Punch Cake

Cake:

- 8 egg yolks
- 1¼ cups confectioner's sugar
- 1 lemon
- 8 egg whites
- 1¼ cups flour

Filling:

- 2 cups ground almonds
- 1¼ cups confectioner's sugar
- 1 lemon
- rum

Icing:

- 1 egg yolk
- 1 lemon
- 3 tsps. rum
- 1 tsp. butter
- confectioner's sugar

For cake batter:

Beat egg yolks with sugar and add juice of 1 lemon. Beat egg whites until stiff and add to egg yolk mixture. Add flour and blend well. Pour batter into buttered cake pan (sprinkle with flour) and bake at 300 degrees in a pre-heated oven.

Cut cake in half. Dissolve some sugar in water, add lemon juice and rum. Sprinkle cake halves well. Spread with filling.

Filling:

Blanch almonds, peel, let dry, and grind to a power. Mix thoroughly with sugar, add lemon juice and rum to taste.

Icing:

Beat egg yolk with butter, add lemon juice and continue beating until mixture becomes fluffy. Add rum and confectioner's sugar to thicken icing. Blend well and spread over cake.

UKRAINIAN PRESS BALL

An Ukrainian Press Ball will be held in Philadelphia on January 31, 1971. A highlight of the program will be the selection of a "Miss Ukrainian Press." Candidates for the title will be nominated by various Ukrainian press organs, among them "Our Life."

М. Ф.

Нечемний Орест

Про Ореста можна б розказати багато — знають його всі сусіди, ціла школа і ще дехто. Але вистачить, коли вам скажу, що він досить нечемний хлопець, хоч йому вже десять років. Все бігає, гримає дверима, кидає м'ячем у хату, а часом і в вікно, свариться з усіма і робить різні збитки. Найгірше не любить він Зірки з сусіднього будинку. Вона є в його класі, все дуже добре знає і поводитьься так, що її дуже люблять. Та в Зірки є одна погана звичка — вона любить дражнитися. Власне то Зірка почала кликати Ореста „Н.О.“ (нечемний Орест) і хоч хлопець пробував не відзиватися, то до нього скоро це ім'я прилипло.

Коли Орест не принесе завдання, або не знає того, що вчителька питає, то Зірка робить різні міни і кричить „Н.О.“, „Н.О.“, а всі діти підхоплюють це за нею. Але ж Орест сердитий! На перерві погнався за нею і вдарив кілька разів з цілої сили. Зірка в крик, зробилася метушня — „Н.О.“ знову б'ється!

Учителька насварила на нього, подзвонила до мами. Орест вертався до дому і з острахом чекав, коли прийде мама з праці. Вона дуже не сварила. — Мені дуже сумно — сказала — що ти такий великий хлопець і так погано поводишся! Завтра їдемо з татом до Нью Йорку на виставу „Лісової Пісні“ і хотіли тебе взяти з собою. Та за кару залишишся з Лідусею у пані Марії.

Коли батьки Ореста і його малої сестрички Лідусі мусять увечорі кудись виїхати, то до дітей приходить пані Марія. Вона вміє так гарно розказувати, що навіть Орест зацікавлено слухає, хоч не тулиться до неї, так як Ліда.

Увечорі тато привіз пані Марію. — Я для вас, діти, щось маю — вона витягнула брунатну паперо-

ву торбину. Лідуся запхала ручку і скрикнула. Вкололася в палець. А тоді пані висипала на стіл — в зелених лущинах блискучі каштани. Орест витягнув одного і кинув до стіни. — Не роби того Оресте! — помахала пані Марія.

— Принеси з кухні ножика, а я покажу вам, що з каштанами робити. Вона краяла каштани на різні кусники і показувала дітям, як запихати до них патички і робити коників, песиків, навіть мавпочку.

— Прошу розказати, як ви були дівчинкою у Львові — тулилася до неї Ліда. І пані Марія розказувала про себе і свого брата. Навіть Орест почав прислухатися. Бо говорила вона не про малих дітей, але про те, як її брат Славко став Січовим Стрільцем. З товаришами він воював проти поляків і всі так тішилися, коли першого листопада повівав над містом український прапор.

— А що ви тоді робили, прошу пані? — запитав Орест. — Певно всі дівчата сиділи дома! О, зовсім ні! — усміхнулася пані Марія.

— Піклувалися раненими воєками, носили їм їжу, деякі стали воєками...

Коли Лідуся пішла вже спати, Орест просив розказати йому ще більше про Львів і Січових Стрільців.

А на другий день в українській школі хто найкраще знав про Першого Листопада? Орест! Всі діти і вчителька дуже здивувалися.

Із Зіркою Орест зробив перемір'я. — Ти мене не клич більше „Н.О.“, а я тобі покажу як робити забавки з каштанів. І дівчат більше не буду бити...

Грицько Бойко

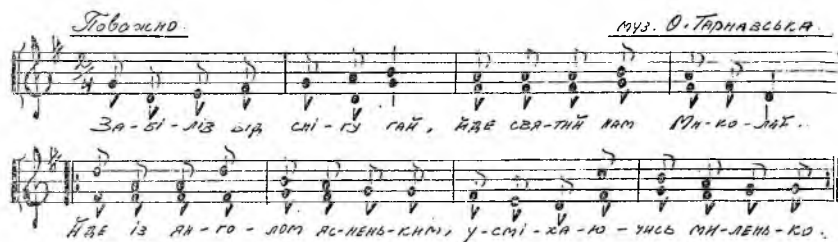
В МЕНЕ ЗУБКИ ВИПАДАЮТЬ

Скоро в тата іменини.
Я і мама з магазину
Принесли йому пакунок —
Подарунок.

Наказала мені мама:
— Держи язик за зубами...

Але всі те добре знають:
В мене ж зубки випадають...
— То хіба ж я можу, мамо,
Держать язик за зубами?

ЗАБІЛІВ ВІД СНІГУ ГАЙ...

Забілів від снігу гай,
Йде святий ним Миколай...
Йде із янголом ясеньким,
Усміхаючись миленько.

Він за нас все пам'ятає,
Нагороди зготовляє,
Нам даруночки приносить,
Для нас в Бога ласки просить.

О, наш любий Святий Отче,
Зглянься над нами. Найдорожчу
Радість нам велику дай:
Моли Бога за наш край!

ПРИГОДА МАРТИ

Одного дня Оксанка і Марта пішли з татом до зоологічного парку. Там так цікаво! Звірі не в клітках, а вільно проходжуються, відділені від людей водою та загородами. Дівчатка бачили жирафи, зебри і чудового маленького слоника, що брав з їх рук горішки.

Почав накрапати дощик. — Чи ми мусимо вже йти додому? — скривилася маленька Оксана. — Ні, ні, — тато взяв дівчаток за ручки.

— Ось біжим до того будинку. Там від дощу будемо сухі і різних цікавих звірів побачимо.

Увійшли до середини. Оксанка трималася тата, а відважніша Марта пішла сама наперед. Ось ставок вилонений камінчиками, а в ньому плавають різноманітні черепашки. А там у великій клітці двоє левенят — малошо більші від киці. Ой, так хочеться їх узяти на руки! Не далеко стоїть клітка з гарними сірими мавпочками. Одній із них звисав хвостик і якийсь хлопчик-пустун потягнув його. Ах, як сердилась мавпочка! Мама хлопчика сварила на нього, а мавпочка пищала. Оксанці стало страшно, тому тато взяв її на руки. А Марта побігла далі.

Ось загорода зроблена з дощок. І що так у середині? Заглянула Мартуся — а їй на зустріч довгий волохатий хоботок і якесь дивне звірятко почало лапками спинатись на дошки. Ось-ось поженеться за нею! Марта крикнула так сильно, що всі люди, які були в будинку, з переляку подалися до дверей. Тато схопив Марту: — Не бійся, та це ж мурахоїд. Він тебе не з'їсть, бо він їсть мурашок і тому в нього такий довгий хобот! Але Марта не слухала. Вона тягнула тата надвір. Знову ж молодша Оксанка тягнула тата за другу руку назад до будинку.

— Я знайшла мурашку і хочу дати її мурахоїдові! Тато сміявся і намовив дівчаток піти купити морозиво. — До мурахоїдів підемо знову колись пізніше!

Хоч вони приходили ще не раз до зоологічного парку, Марта обминала будинок з мурахоїдом. Їй було соромно, що вона налякала такого малого звірка.

ДЕНЬ ПОДАРУНКІВ

Коли святий Микола
З небес на землю йде,
То кожний дім і школа,
Мов вулик бджіл гуде.

Там дівтора чекає
На срібних янголят,
Що із доріг безкраїх
На землю загостять.

Бо добре знають діти,
Що ні сніжний танок,
Ані мороз, ні вітер
Не сплять їх санок.

А на санках — подарки!
Ах, як багато їх!
Для Славка, для Одарки,
Для всіх — для всіх — для всіх!

А тим, що пустували,
То чортик в темний кут
На пам'ятку поставить
Гнучкий з лозини... прут.
Р. Завадович

Олена Пчілка

П'ЯТЬ БРАТІВ

П'ять братиків прийшли до школи — були ще маленькі. Треба було їм писати, але перо було для них тяжке. Перший брат мовив: — сам пера не підйму. А другий сказав: — Підожди братіку, я тобі поможу! І поміг. Підняли перо вдвох, але незабаром стали гукаати: — Впаде, перо, впаде! Ми не можемо його втримати!

Тоді третій брат озвався: — Я вам поможу! І поміг. Тепер уже тримали перо міцно, але все ще гукали: — Нехай нас хтонебудь підпирає, як будемо писати!

Тоді четвертий і п'ятий брати погодилися, що будуть їх підпирати, як вони писатимуть. І підпирали, і писалося їм добре. Отже, один брат був би нічого не вдіяв, а всім укупі добре пішло.

Що ж це воно таке? Які це брати, що писали аж уп'ятьох одним пером? Та це ж рука і пальці — братіки, що держаться купи та й допомагають один одному при писанні!

Та воно не тільки до писання пригодиться. Всяке діло краще йде, як братіки один одному допомагають.

ГРА: М'ЯЧ У КОЛІ

Діти сидять колом. Одна дитина з м'ячем стоїть всередині кола і вказуючи пальцем, рахує:

Раз, два, три,
М'яч ловити будеш ти!

На кого припало останнє слово лічилки — той і ловить. Дитина з м'ячем відходить на певну відстань і кидає м'яч дитині, визначеній лічилкою. Якщо ця зловить, то вони міняються місцями і гра продовжується.

Вказівки до гри: Відходити з м'ячем від дитини, яка буде ловити, не далі центра кола. М'яч ловити стоячи. Якщо м'яч упаде, піднімає та дитина, що пустила його. Дитина з м'ячем починає лічилку від кого хоче. Вчителька стоїть у колі разом із дітьми.

Г. П.

ТИХЕ І ДЗВІНКЕ

Знай, що у нас
(а чи й у вас?)
приходить в дім
в вечірній час
щось таке
дуже
ТИХЕ!
Хоч вір, хоч ні —
воно мені
дає наказ:
Тихенько встать,
закрити книжку,
тихенько спать
всю ніч у ліжку.
Оттаке ТИХЕ!

Знай, що у нас
(а чи й у вас?)
приходить в дім
у ранній час
щось таке
дуже
ДЗВІНКЕ!
Воно влітає
у вікно,
дзвонить воно,
свистить воно.
Воно мені:
Вставай, співай!

Замовляйте збірник

ЩЕБЕТАЛИ ПТАШЕЧКИ

Упорядкувала Марія Юркевич

Ціна 75 ц.

Замовляти в Централі СУА

Із наших мандрівок

Софія Парфанович*

До Каліфорнії!

Назустріч весні

Я надумала втікати з Дітройту. Мені вживався океан, узбіччя повні зелені і квіту, блакитне, розсміяне море й сонце. Я надіялася покінчити роботу якнайшвидше і податися назустріч красі. Здоров'я моє піддавалося що раз більше, підступав крок за кроком кінець. Та я бунтувалася, не вірила ані лікареві, ані людям. Покидала хату, речі, писання, людей. Не слухаючи нікого, я таки вкінці збрала речі (а було їх багато, головню паперів) і подалася назустріч холодному травневому ранкові на літакових сріблястих крилах. У моїх стіп стояла коробка з кількома африканськими фіялками, що їх я везла в невідоме. Мені було жаль їх покидати. Вони линули разом зо мною назустріч каліфорнійській весні.

Швидко минули ми Шикаго й порожні ще поля зникали десь у просторі. Потім гори й гори, засніжені вершки Колорадо, порізані кеньонами. Були несамовиті, чужі і приманчиві. Але в їхніх стіп червоніли степи, просторі, розжарені сонцем, що збігали з висот назустріч піскам. То були пустині. А з них одна — важна і велика, прорізана зеленою смугою ріки Колорадо, що глибоким бігом прогризала піскові пустелі, збігаючи до Мексиканської затоки. І вже велика затока Сан Дієго і місто, розсипане по горбах, на яких не поростає тепер нічого. Літак збіг, майнувши крилами. Ми були на високорівні Сан Дієго.

І ось я замешкала в тому місті. З моїх вікон — пуста сірожовтих доріг, що погналися в далечінь. У стіп — городець, кілька кущів, од-

* Подаємо уривок з останнього репортажу письменниці, що вона призначила для нашого часопису. Ред.

на й друга висока пальма, якісь біло-квітучі хрестики. Але проскочити кілька вулиць і вже можна вбігти в соковиту зелень парку, де безліч розкішних тропічних дерев, а серед них у першу чергу височенні пальми і недосяжної висоти евкалипти, що на самому верху хитаються чубами від вітру.

Про цей парк пишуть, що він найкращий в Америці. Розклався на горбовині в самому місті й — пробігши експрес-шляхом по-під височезним мостом Габрільо — виходить на площину Ель Прадо. Тут мексиканська структура павільйону виступає серед тропічної рістні гарячого узбіччя, європейських травників і рослин ботанічного й зоологічного городу. Усі дбайливо доглядані. У тих городах є ряд музеїв, як антропологічний, природничий, архітектурний. Таких тварин, як у зоологічному городі та пристосувань для них, мабуть, рідко де знайти. Сухопутні і пустинні тварини живуть на узбіччях скельних просторів, до яких і не досягнути. У просторо побудованому басейні живуть тюлені і показують різних штук. Серед кущів і дерев співає безліч птахів.

Щодня в тому парку багато відвідувачів з усіх усюдів, навіть з Європи. Заліті синім квітом джакаранди, різнокольорові гібіски, фуксії, повні різнокольорових дзвіночків. Вічно зелені кеньони квіту, де немає холоду ані змін. Чудовий парк Бальбоа, куди я і багато гостей ходило, виповнюєчи свою тугу.

Мої прогульки

Коли ви зійшли хідником по мості Габрільо до брами — перед вами розкривалася пишна вежа і ряд брам, що вели до будинків музеїв, на травники і квітники. Ця вежа вся прибрана мавританськими

різьбами на вапні. З неї що чверть години розлягався дзвін на хідники парку і сусідні частини міста. Коли стати на мості, видно було дороги, що бігли через парк. Там в одному місці стремів високо готель Ель Кортес, що підносився над містом і приміщував багатих мандрівників.

Навіть я одного разу вирішила дістатися на платформу того готелю, щоб дивитися на затоки, пристань, океан. При стільцях біля вікон сиділи гарно одягнені гості. Але мене до вікна не допустили, а веліли сісти коло прилавку. Неувага до мене, а навіть нехоть були виразні. Показується, що самітня жінка — це явище небажане в тому елегантному американсько-мексиканському світі.

Треба пам'ятати, що на травниках парку Бальбоа і тих, що пишались здовж вулиць завжди розлягались групи модерних бітників, завжди босих і щонайменше до половини роздягнених. Як теж таких дівчат та їхніх босо-голих немовлят. Інколи з гітарами та більш крикливими інструментами. Вони творили новий стиль. Дивно було бачити їх на тих пишно удержаних травниках, що їх дбайливо скроплювали паркові робітники.

Одного разу я вибралась до океанографічного музею. Це велика будівля в синьому кольорі, якої призначенням є — вивчення океану. Я доїхала до нього автобусом, що снувався побережжям. І тут довідалась, що музей нечинний, вступ закритий, а акваріум якраз зачиняли. Але мене вразив тут кільканадцятиповерховий будинок над самим океаном. Його обслуговують у червоне зодягнені молоді люди. Брами в ньому срібні, вікна і балкони кришталеві. Я запитала в тих людей, що це. Кондомініон, відповідали. Тут багаті

старші люди купують собі житла на такому й такому поверсі. Ці апартаменти теж устатковує багата людина для себе розкішними меблями. Чи не боялась би я жити в такому павільйоні на океанській споруді?

Але треба повертатись додому. На щастя, над'їхав той самий „бас“, що мене тут привіз, я кинулася на лавку і з полегшою поїхала. Відчувала важку втому. Розкішні городи цвіли в пишному парку, але я вже не могла любоватись ними. Треба було їхати й їхати вулицями старого міста, крізь бизнесові частини, вкінці летовище. І голодна, і прохолола сиділа я на лавочці на Бродвею, чекаючи своєї одинадцятки. Ледве жива добралась я додому. От мені втіха з Каліфорнії!

Моє довкілля

З моїх вікон та балкона я дивилася з сумом і тугою на цю жовту горбовину, що ніколи не кінчалася. Ввечорі чи поночі бігли дорогами авта, йдучи за світляними зразками. А вдень ними бігали босі мексиканські діти, бо всі сусідні хати належали до їхніх батьків. Діти й батьки були чорноволосі і дуже глибоко чорнооки.

Майже щодня я йшла до скриньки з листами, що стояла внизу цієї неначе файка підкрученої Бродвей. У тому місці, де вона мала скрутити — стояв стрімкодахий будинок. З одного боку був вхід і напис: „Каплиця щастя“. Цей неоновий напис світився здалеку. Це означало, що там можна було зайти і повінчатись. А було так, що побудував цю каплицю, жив у ній і працював священник-індіанець, азтек. Разом із тим він заробляв, як столяр. Вінчання можна було дістати від 10 і більше доларів, залежно від засібності того, хто вінчався в пишноті вінчання, напр., з музикою, співом, більше і менше читанням святого Письма. Бідніші індіанці і мексиканці доставали цей обряд за дрібну монету.

Нутро цієї стрімкої каплиці високо підносилося під сутінний сволок. Замість вітваря — фіолетно-жовтий хрест на кольоровому матеріалі, а на стільці постійно розкрите святе Письмо. В суботу й неділю пастор, що сам побудував каплицю, їздив автом звозити сво-

їх парохіян. Її заповнювали святочно зодягнені гесті в білих рукавичках.

Тут відчувався вже подих Мехіка — за 15 миль від Сан Дієго тягнулося вже мексиканське містечко Тіхуана. Відтіля йшли заробітчани до Америки і тут розживалися. Всі вони були смуглясто-чорні, так що інколи трудно було їх розрізнити від негрів.

Вони теж усі йшли до крамниці Міллера, що на схрещенні 30-тої і Бродвею мав супермаркет із харчами і всім, чого потребуєте до господарства. Там усі ми полагоджували свої господарські запотребовання. Серед безмежної нудьги то була єдина жива чи привітна крамниця. Для мене це було не тільки джерелом закупу харчів, але й місцем, звідки я телефонувала. Це був мій зв'язок із світом.

Отак пробігало моє життя поміж горішньою Бродвей, крамницею і каплицею кремезного азтека, що вінчав молодих. На горіші під стрімким дашком жила його дружина, що господарила на мексиканський лад квасолею, кукурудзяними коржами та кусниками курятини. Жінка, як інші мексикано-індіанки, скромна і працююча. Та з цього місця тягнуло мене до Бродвею вниз аж туди, де місто засівали торговельні будинки і де синіла чи сивіла пристань.

Клімат

Приїхавши чи примістившись біля Бродвею, я стала дивуватися. День за днем не було нічого тільки молочно-білий туман. Цілий травень лежав той туман на горбовинах і проваллях. Може двічі тільки він роз'яснився в полудне. Мені розказували, що це тільки там угорі такий туман, а внизу над океаном його немає. Немає його також повище на Мейсі. Правда, в одному і другому місці був він рідший, а може його й не було. Я все думала: парує великий горщик Пацифіку і мені хотілося, щоб він укінці перестав парувати.

Одного дня я перепровадилася в околицю парку. Це було невелике мешкання, де з трудом помістилися мої статки. Але вже була кругом зелень і більше простору. Та й був несамовитий гуркіт літаків, що пролітали над тією частиною міста.

Був червень. Погода дещо змінилася, рано лежав туман, але був рідший і тепліший. Розріджувався вполудне і розходився під вечір. Тому вранці був настрій безнадійний і тоді ходилося на закупи або приладжувалося щось у хаті. Щойно, коли була надія, що він підніметься, можна було щось починати.

У липні частина туману підходила вгору, а під ним розкривався вид на океан. Як добре, що вкінці вдалося його побачити! Того велетня, що бушує між Місіонами, що клекотить у стіп Ля Хої. Коли океан висріблється і став прибігаги з далі, настав серпень і дальші місяці. Кажуть люди, що так буде до Різдва й обіцяють, що тоді буде понад 100 ст. тепла. Було якось 90 ст. і за моїх часів, але це легко було витримати здоровому. Бо в Каліфорнії завжди віє від океану холодок. Гірша справа з такими, як я, що ледве тримається на ногах. Коли приходять справді гарячі дні, тоді жителі ховаються в хату, притемнену на мексиканський лад, або в воду. Врешті подекуди помагає також італійська сієста.

За чотири місяці мого побуту не було ні одного разу дощу! Чи це добре? Я затужила за його мелодійними краплями, що дзвонять по даху, що збігають із ринви та плюскотять по камінні хідника. Нагадують дощик Шопена і дівчаток, що гомонять, як він.

„Хатки“ в парку

Описуючи парк, я залишила одне місце в ньому, т. зв. хатки. Здовж Ель Прадо по самій середині його є місце, з якого розходяться найважливіші його будинки — теплярня, Кафе дель Моро, механічні музеї. Там, на самій середині, є паркова площа, з-переду ряди стільців і перед ними заглиблення для органів. Там по неділях відбувалися концерти або якісь інші імпрези. Позаду цього приміщення, з усіх боків обсаженого кущами й деревами — були ті „хатки“. Їх названо на пляні „Міжнародною Пацифічною Плазою“, тобто площею для міжнародних зв'язків народів, що живуть над Пацифіком. Посередині травник, фонтана, а кругом хатки. Побудовані з цегли чи кахлі малі будиночки, що приміщували кожен народ, який при-

йшов колись на ці береги. Там отже був шведський чи норвезький з їхніми прапорами, польський, литовський і інші. Українці ділили хатку з Канадою. В одній кімнаті хатки висіло кілька ілюстрацій Канади, на столиках лежали альбоми. А в другій кімнаті були ми з нашим Шевченком і Тарасом Бульбою. В обох кімнатах господині кожної групи розкладали на столиках якість харчування, подавали каву, а гості кидали до миски датки.

Тут зустрічалися люди з собою чи з сусідніми народами. Завжди щонеділі йшли до „хаток“, щоб довідатися новин. Шкода, що в інших містах Америки немає такого місця і такого звичаю, щоб в якихось „хатках“ познайомилися народи, що колись покинули свою батьківщину для цієї країни. Я забула згадати, що там грали фрагменти національних оркестр. Українську музику виконували дві скрипки; на одній грав мій господар, а йому допомагав якийсь американець чи канадєць.

Українську атмосферу „хатки“ ще скріплював т. зв. гуцул, огрядний хлопечь у вишиваній сорочці і козацьких шараварах. Він не був гуцулом, а тільки так себе називав. Походив із Брукліну і по-українськи майже не говорив. Але він тут вештався, допомагав, а після „гостини“ прибирав, виносив сміття і часом підспівував коломийку. Коли я його запитала — хто він, то не міг цього пояснити.

Так ми розважалися і дружили — народи над Пацифіком. А у стіп горба, що на ньому оцей Бальбоа Парк — лежав і сивів Пацифік.

БЕТЛЕГЕМ, ПА.

(Докінчення зі ст. 20)

Чаповським) і виставка вишивок, що її влаштували членки Укр. Зол. Хреста Відділу Лігай Валеї пл. Чаповська і Мединська. Протягом двох днів продавалося їку й печиво. Базар відвідало який 2,000 людей. Розпродано майже все, ще й замовлень дістали багато на укр. мистецькі вироби. Дохід був дуже гарний і його розділено на різні цілі, а головню на жертви землетрусу в Югославії і потребуючих у Бразилії. Хто собі з того здає справу, що наш Відділ начисляє лиш 13 членок, зрозуміє, скільки зусилля ми вклали в цю імпрезу.

В тому самому часі відбулася ви-

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION (Act of October 23, 1962: Section 4369, Title 39, United States Code)

1. Date of filing: October 16, 1970.
2. Title of Publication: OUR LIFE.
3. Frequency of issue: Monthly except August.
4. Location of known office of publication: 817 N. Franklin St., Phila., Pa.
5. Location of the Headquarters of the Publishers: 4936 North 13th Street, Philadelphia, Pa. 19141.
6. Names and Addresses of Publisher, Editor and Managing Editor:
Publisher: Ukrainian National Women's League of America, Inc. 4936 N. 13th St., Philadelphia, Pa. 19141.
Editor: Lidia Burachynska, 4936 N. 13th St., Philadelphia, Pa. 19141.
Managing Editor: Irene Pelenska, 4936 N. 13th St., Phila., Pa. 19141.
7. Owner: Non-profit Organization, no stockholders.
8. Known bondholders, mortgages and other security holders: None.
9. Total No. Copies Printed (Net Press Run):
 - (A) Average No. Copies:
Each issue during preceding 12 months: 4700.
Single issue nearest to filing date: 4700.
 - (B) Paid Circulation:
 1. To term subscribers by mail, carrier delivery or by other means: 4277.
 2. Sales through agents, news or otherwise: 135.
 - (C) Free distribution (including samples) by mail, carrier delivery, or by other means: 127.
 - (D) Total No. of copies distributed: 48,444 in 11 months.
 - (E) Total Distribution (C & D): 4,599.
 - (F) Office use, left over, unaccounted, spoiled after printing: 161.
 - (G) Total (sum of E & F should equal net press run shown in A): 4,700.

ставка народнього мистецтва в Аллентаві, якою були зацікавлені тисячі людей, що приїжджали з околиць зорганізованими автобусами. Це була інтернаціональна виставка. Учениці нашої школи українознавства впродовж двох тижнів виставки, вбрані в нар. стрій, тримали дижури, роздавали легючки про укр. Великодні звичаї і писанки.

Також у Великоднім часі п-ні Галя Бадюляк провела 4 лекції писання писанок у школах і організаціях жінок. Між іншим такі лекції вона й досі продовжує при різних нагодах і на запрошення. Її писанки надзвичайно прецеэзійно виконані, хоч щойно рік тому почала писати.

Друга важна імпреза — це було закінчення шкільного року в нашій школі українознавства виставкою „Червона Шапочка“ Полтави-Безкоровайного при участі всіх дітей. Треба згадати, що багато з них це 3-те тут народжене покоління.

Декорації у виконанні учнів, стрій у виконанні вчительок і теж режисерія, при фортепіані теж учениця. Вистава пройшла з великим успіхом. Другий раз виступили ми на оселі ім. Ольжича в Лігайтоні при співучасті дітей з табору Укр. Зол. Хреста. Дохід призначено на табір. Тепер ми запрошені до Філадельфії на 22. листопада до садочка Укр. Зол. Хреста.

В червні відбувся родинний пікнік у Лігайтоні. В квітні ми брали участь у мистецькій виставці на Укр. Дні в Патсвіл, Па., яку передавано на телевізії зі Скренгону. Одна з наших чле-

нок п-ні Михайлина Ірина Бачинська провадить лекції вишивання в Комюніті Каледж.

Мушу згадати, що ми були одною з перших організацій, що поспішили з допомогою жертвам у Югославії, бо перші пакунки вислано 15. січня 1970 р.

І цього року знову почалася наука в школі українознавства, що її заснував і провадить наш Відділ.

Оля Цегельська
культ.-освітня реф.

УКРАЇНСЬКІ ШКОЛИ В БЕЛЬГІЇ

У шкільному році 1968-69 діяло в Бельгії 11 суботніх шкіл для шкільної дівчорі, а восени 1969 р. розпочато курси українознавства для дорослого юнацтва. В цих школах і курсах навчали три священники, три кол. студентки з Лювену і три старокраєві вчителі. Допомогали в тому юнаки й дівчата із скінченою сер. освітою.

Кошти утримання цих навчальних станиць полягають в оплаті за приміщення й доїзду вчителів. Чималу рубрику становлять також підручники, що їх замовляють або видають друком.

П'ять Відділів СУА вплачує на ту ціль по 10 дол. місячно, а це є поважною підтримкою цієї виховної акції.

Коли в Вашій місцевості немає Відділу СУА, зберіть гурт жінок, щоб його заснувати. Для цього потрібно 10 одиниць, що хочуть жити організованим життям.

**2nd CLASS POSTAGE
PAID AT PHIA., PA.**

Return to "OUR LIFE" Magazine
4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Центрاليا одержала

від 1. вересня до 31. жовтня 1970 р.:
ПРЕСОВИЙ ФОНД:

Від. 11 Трентон	5.00
„ 23 Дітройт	10.00
„ 66 Нью Гейвен	10.00
„ 82 Бронкс	10.00
Ольга Гаецька, Нью Йорк	15.00

По 10.00 дол.: „Мандрівник“, Картерет; Стефанія Малаховська, Енн Арбор; Анастасія і Володимир Вагнер, Мартінсвіл; Марія Михайлів, Бруклін; Лідія Кий, Валінгсфорд 8.00 дол.

По 5.00 дол.: Олександра Іхтіярова; Михайлина Чайковська, Філядельфія; Осип Гарасимяк, Бруклін.

Іза Боярська, Бронкс 4.00 дол.; Дарія Самотулка, Принстон 3.25 дол.; Ольга Харітанчук, Гартфорд 3.00 дол.

По 2.00 дол.: Тамара Крижанівська, Клівленд; Лідія Захарків, Рочестер; Ірена Пежанська, Довнерс Гров; Михайлина Городиська, Шикаго; Олександра Волошин, Парма.

По 1.00 дол.: Раїса Грега, Ютіка; Лідія Бошонко, Вудсайд; Люся Струк, Ніагара Фоллс; Олександра Воробкевич, Лексінгтон.

ФОНД „МАТИ й ДИТИНА“:

Від. 7 Акрон	50.00
„ 16 Міннеаполіс	15.00
„ 22 Шикаго	150.00
„ 35 Озон Парк	68.00
„ 44 Філядельфія	30.00
„ 47 Рочестер	30.00
„ 57 Ютіка	15.00
„ 59 Балтимор	20.00
„ 64 Нью Йорк	195.00
„ 83 Нью Йорк	15.00

По 5.00 дол.: Марія Кіндрат, Рочестер; Євгенія Лехман, Вилімантік; Зіновія Онишкевич, Вудсайд.

СОБОР СВ. СОФІЇ В РИМІ:

Окр. Рада СУА, Клівленд	10.00
Від. 33 Клівленд	25.00

ФОНД ІМ. КН. ОЛЬГИ:

Від. 10 Філядельфія	25.00
„ 43 Філядельфія	25.00
Іванна Бенцаль, Бронкс	10.00

ДЛЯ СКВУ:

Від. 33 Клівленд	25.00
„ 43 Філядельфія	25.00
„ 66 Нью Гейвен	15.00

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ:

Тамара Крижанівська, Клівленд	10.00
„ФОНД 500“:	
Від. 64 Нью Йорк	5.00

З подякою

Ольга Муссаковська, секретарка
Ірина Качанівська, касієрка

НА РІЗДВО ПІД ЯЛИНКУ
подаруйте своїм американським
приятелям переклад творів

Лесі Українки
ДУХ ПОЛУМ'Я

Ціна 3.50 дол.

Замовляти в Централі СУА

SPIRIT
of FLAME

A COLLECTION OF THE WORKS OF

LESYA UKRAINKA

Translated by Perchval Cundy

Foreword by Clarence A. Manning

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У дописі 17 Відділу СУА в Маямі, вміщеному у жовтневому числі Н. Ж. помилково подано прізвище доповідниці, як Тетяна Равлишин, а має бути Тетяна Романишин.

У назві репортажу Мушки Стефанішин в попередньому числі зайшла помилка. Замість „Крізь Європу в літаку“ має бути „Крізь Європу влітку“.

ПОЖЕРТВИ

Окр. Рад і Відділів СУА на видання твору „Хронологія життя і творчості Лесі Українки“

Окр. Рада СУА, Дітройт	350.00
Від. 1 Нью Йорк	83.75
„ 3 Нью Йорк	10.00
„ 4 Нью Йорк	25.00
„ 8 Бронкс	31.00
„ 9 Акрон	22.00
„ 11 Трентон	15.50
„ 12 Клівленд	65.00
„ 16 Міннеаполіс	37.00
„ 17 Маямі	20.00
„ 19 Амстердам	31.50
„ 20 Філядельфія	10.00
„ 21 Бруклін	10.00
„ 22 Шикаго	28.00
„ 26 Дітройт	18.00
„ 27 Піттсбург	60.00
„ 28 Ньюарк	90.00
„ 29 Шикаго	95.00
„ 31 Росфорд	6.00
„ 35 Озон Парк	10.00
„ 36 Шикаго	10.00
„ 43 Філядельфія	25.00
„ 44 Філядельфія	25.00
„ 47 Рочестер	72.00
„ 53 Асторія	5.00
„ 54 Вільмінгтон	40.00
„ 56 Дітройт	45.00
„ 57 Ютіка	11.50
„ 61 Випані	28.00
„ 62 Сан Франціско	11.00
„ 64 Нью Йорк	25.00
„ 65 Нью Брансвік	21.00
„ 66 Нью Гейвен	25.00
„ 68 Сиракузи	25.00
„ 69 Лорейн	30.00
„ 70 Пассейк	50.00
„ 71 Джерзі Сіті	10.00
„ 72 Нью Йорк	15.00
„ 73 Бріджпорт	25.00
„ 75 Денвер	20.00
„ 79 Бостон	25.00
„ 81 Дітройт	17.00
„ 82 Бронкс	30.00
„ 83 Нью Йорк	120.00
„ 84 Шикаго	110.00
„ 86 Ірвінгтон	1,010.00
„ 87 Кантон	15.50
„ 89 Кергонксон	10.00
„ 91 Бетлегем	13.00
„ 93 Гартфорд	90.00